Mai számunk 10 oldal. Sorsjegyszelvény III. o. 2. oldalon

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG). 27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYEDÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 10 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR.

X. ÉVFOLYAM, 270. SZÁM. DEBRECEN, 1933. NOVEMBER 29., SZERDA. ARA: 10 FILLÉR

Az ifjuság sorsa

A magyar kormánynak, de az egész magyar társadalomnak is a legfontosabb és a legnehezebben megoldható kérdése: a magyar ifjuság sorsa. Letagadhatatlan tény, hogy azokból az ifjakból, akik évről évre diplomával a kezükben hagyják el a főiskolák valamelyikét, az állami életben és a magángazdaságban csak egy csekély töredék képes elhelyezkedni. A főiskolákra való törekvés, általában a magasabb müveltség megszerzésének a tanulásnak fokozottabb vágya, valami fatális módon összeesik azzal az idővel, amikor viszont a világ az elszegényedés utjára lépett és az emberiség életében eddig soha nem tapasztalt gazdasági válság rázza meg alapjaiban. Mert ne gondoljuk azt, hogy a tömegesen az egyetemekre tóduló s tanulmányaik elvégzése után viszont elhelyezkedni nem tudó fiatalság kérdése csak Magyarország számára kérdés, csak Magyarország számára emésztő gond és komoly feladat. Nemrégiben szinte egyidőben jött Hollandiából és Franciaországból a hir, amely statisztikai adatok alapján bizonyitotta a két ország főiskolai hallgatói számának ijesztő megnövekedését rövid pár év alatt s ugyanakkor beszámolt azokról a gondokról, amelyek a két állam kormányának vállát nyomják, mert ez gyarmatokkal rendelkező, hatalmas, gazdag két ország sem képes elhelyezni az egyetemi végzettséggel biró s állást és kenyeret kereső ifjuságot. Ha tehát ekkora lehetőségekkel rendelkező államokban is gondot okoz a fiatalság problémája, hogy ne volna a trianoni békével megcsonkitott, életgyökereiben megrenditett Magyarországnak gond az ifju magyar generáció elhelyezkedésének kérdése.

A világválság óriási munkanélküliséget hozott létre minden országban s hogy a munkanélküliség keservei mennyire kirivóak, illetve, hogy mennyire enyhithetők, az egyedül csak az illető ország gazdagságától és kedvező viszonyaitól függ. Megoldani, a tüneti kezelésen tulmenő enyhitést alkalmazni azonban egyik ország sem volt képes a munkanélküliség kérdésével kapcsolatban. Csaknem ugy tünik fel a dolog, hogy ha a világon egy nagy ragály vonulna végig, amelynek megvan a lefolyási ideje és a körülményekből azt kell megállapitanunk, hogy még bizonyos ideig tart a reconvalescenicia álapota.

A parlament egyik legutóbbi ülésén Gömbös miniszterelnök sem titkolta el azokat a nehézségeket, sőt azokat az aggodalmakat sem, amelyek az ifjuság kérdésével szorosan összefüggenek, amikor egy interpellációra válaszolt, amellyel arra vonatkozólag intéztek kérdést hozzá, hogy mit szándékozik a kormány tenni a magyar ifjuság sulyos helyzetének enyhitésére? Gömbös Gyula miniszterelnök válaszának lényege — igen helyesen — az volt, hogy a kormányt mindent megtenni szándékozik, ami csak módjában van, de olyan alapvető bajok vannak általánosságban s különösen pedig csonka Magyarország helyzetéből adólag, hogy az ifjuság elhelyezkedésének nagy kérdését teljes megelégedésre és 100 százalékosan elintézni ma nem lehet. Senki részéről nem indokolt, azonban a magyar kormány mellének olyan interpellációt nekiszögezni, amelynek az a látszata van, minthogyha a kormány az ifjuság ügyeivel nem törődne, vagy nem követne el mindent az ifjuság jogos igényeinek kielégitésére. Egyrészről azonban takarékosodásra szoritja a kormányt az általános helyzet, de meg az ellenzék is, másrészről azt követelik tőle, hogy olyan problémákat oldjon meg, amelyek megoldása csak a költségvetés jelentékenymérvü felemelésével, vagy az adók sulyának növelésével, szóval valamféle pénzforrás megnyitásával volna lehetséges. Mindenki tudja azonban, hogy ezt a megoldási formát nem választhatja a kormány, mert nincs módjában ezt választani. Ha a termelés akármiféle okok miatt fellendül, akkor ezzel egyidejüleg ut és remény nyilik a magyar ifjuság nehéz sorsának enyhitésére. De a magyar termelés fellendülése nem lehet elszigetelt jelenség, mert szorosan összefügg az általános európai helyzettel. A magyar ifjuság jövőjének kérdése, hangozzék ez a megállapitás akármilyen különösen is, nemcsak Magyarországo fordul meg, hanem az egész világon. Ha a világ a politikai és gazdasági megbékélés utjára, a jog, az igazság, a békés együttmüködés utjára lép, akkor remélhetjük csak az egész világ gazdasági s ezzel egyidejüleg kulturális helyzetének megjavulását. Az emberiség jelszavai érvényesülésének kérdésén fordul meg nemcsak a magyar, hanem az egész világ ifjuságának a sorsa. Az ifjak ma diplomával a kezükben ugy állnak az élet kapuja előtt, mintha sejtenék, hogy emögött a kapu mögött nem reménység, csak végtelen sötétség uralkodik. Ennek azonban nem kellene igy lenni és nem is szabad, hogy igy maradjon. Akiknek a kezében van a világ sorsának intézése, hallgassanak azok a humanizmus, a szeretet és a megértés jelszavaira s akkor majd eltünik a napirendről sok-sok olyan kérdés, amely nemcsak kellemetlen, hanem amely egyenesen veszélyeket rejt magában, mert kiszámithatatlan következményekkel járó szociális elégedetlenségnek lehet a forrása.

—

„Megfontolandó gondolat amely szerint Erdély ujból valamely formában önállóvá válnék"

Gróf Bethlen István nagyjelentőségü előadása Londonban az erdélyi kérdés megoldásáról

London, november 28. **Bethlen István** gróf kedden a londoni királyi külügyi társaságban tartott előadást az erdélyi kérdésről.

— Az erdélyi kérdés — mondotta Bethlen István gróf — Közép-Európa problémái között talán a legnehezebb és legkomplikáltabb, de egyuttal a legérdekfeszitőbb is. Magyarország politikájában már az utolsó fél évszázadban is nagy szerepet játszott és igazi természetét még sok magyar politikus is hibásan itélte meg. Ma európai kérdéssé lett. Erdély területén a román nép bir számbeli többséggel és ez volt az indoka annak, hogy a békeszerződésben Erdélyt Romániához csatolták. Itt a helyzet azonban két irányban is különbözik, a tótok, a ruténok és a horvátok által lakott területek helyzetétől. Mig ugyanis a tótok és ruténok nem önként csatlakoztak 1918-ban a csehekhez és mig a horvátok ma nem önként élnek együtt a szerbekkel, az erdélyi románok kétségtelenül önként egyesültek 1918 őszén a Romániában élő testvéreikkel. Ebben a körülményben rejlik Románia Erdélyre vonatkozó ereje, de egyuttal gyengéje is. A jogcimnek ereje a csekély számbeli fölényen kivül kétségtelenül a két nép azonosságán, valamint azon nyugszik, hogy az erdélyi románok a maguk csatlakozását mondták ki. Gyenge oldala a felhozott jogcimnek abban rejlik, hogy **a román nép, mint bevándorló elem, kétségtelenül sohasem volt államalkotó nép Erdélyben.** Aki valaha Erdélybe utazott, annak feltünhetett, hogy mindenütt, ahol románok és magyarok, vagy románok és szászok vegyesen laknak, a falu vagy város települési helyének közepén, **a legrégibb részen, a főtér körül laknak a magyarok, vagy a szászok, mig a román lakosság a falu külső részén, a külvárosban települt meg. A történelmi joghagyomány, az államalkotó erő, a kormányzati gyakorlat és tudás, a kulturális és gazdasági fölény Erdélyben ma is a magyar és erdélyi száz nép kezében van.** Ezzel szemben áll a románok numerikus, bár csak csekély numerikus fölénye.

Bethlen István gróf hangoztatja, hogy a *szoros értelemben vett történelmi Erdélyről beszél,* részletes statisztikai adatokkal támasztotta ezután alá ezt a tételt, amely szerint *a román nép numerikus fölénye* Erdélyben a magyar és német lakosság felett a három nép gazdasági és kulturális erőviszonyainak megitélése szempontjából abszolute megtéveszti és hogy a magyarság és németek vezetőszerepe ebben az országban gazdasági és kulturális fölényük folytán mindenképp indokolt és természetes is volt. Mi bizunk — mondotta — Erdély területén fajunk jövőjében. A magyar faj egészséges és életerős. Tud tűrni és dolgozni, kiirtani, vagy arányszámát a lakosság körében lényegesen leszállitani sem lesznek ezért képesek. Az erdélyi kérdés fenn fog maradni a jövőben is, azt erőszakkal letörölni Középeurópa térképéről nem lehet. A mi őseink nem gondoltak arra, hogy azok a romániai menekültek, akiket ők emberségből fogadtak be, egy szép napon utódaikat kiverik házukból, dehát megtörtént, ez tény s ezzel nekünk is számolnunk kell. Jutalma őseink nagylelküségének Trianon lett. Számolunk is vele, de nem olyan értelemben, hogy Trianon döntését végérvényesen elfogadjuk.

Arra a kérdésre, hogy miképpen oldható meg ez a probléma, ma sem lehet más feleletet adni, *mint amit a magyar békedelegáció már Trianonban az 1919-ben eléje terjesztett békefeltételekre és Erdélyre vonatkozólag adott.* Mi azt a fájdalmas tapasztalatot szereztük, hogy a kisebbségi jogvédelemnek semmiféle szankciója nincs, mert a Népszövetség garanciája még a papiros szankciónál is kevesebb. *A Népszövetség saját presztizse érdekében sokkal jobban tenné, ha őszintén kijelentené, hogy mai összetételében és mai szervezete mellett nincs abban a helyzetben, hogy feladatát ezen a téren betöltse és jobb, ha nem vállal felelősséget azért, ami itt történik, semmint, hogy a kisebbségeket továbbra is hitegesse és Pilátus módra kezét mossa, amikor ezrek keresztre feszittetnek.* Az ilyen magatartás nem méltó azokhoz a magasztos ideálokhoz, amelyeket a Népszövetség képviselni van hivatva. Egy komoly szankcióval lehetett volna annak idején a kisebbségi jogokat körülbástyázni, ha minden állam, amely idegen nemzetiségeket kebelezett be, a béke megkötésekor kénytelen lett volna a saját fajához tartozók hasonló számát meghagyni szomszédai fennhatósága alatt, de *éppen ezt gondosan kerülte el a trianoni szerződés és annyira előre tolta a román, valamint a többi határt is a magyar nyelv területre,* hogy egyetlen román se kerüljön magyar fennhatóság alá, mig 3.5 millió magyar került a szomszédos államok fennhatóságai alá és vált ezen az uton kisebbséggé.

Ennek a tervnek most egyetlen szankciója a határrevizió lenne, amely egyenlő mértékkel mérne a két félnek. A határok kiadós revíziója nélkül ez a terv komolyan meg sem valósitható. Marad tehát megfontolandónak az a gondolat, **amely szerint Erdély ujból valamely formában önállóvá válnék, nem lenne sem Romániáé, sem Magyarországé, vagy ha ugy akarjuk, mind a kettőnek közös gyermeke lenne.** Erdély

területén pedig az ott lakó 3 nemzet, t. i. a román, a magyar és a szász, testvériesen osztozkodnék az államhatalomban s saját népe által lakott területen helyi nemzeti önkormányzattal birna. **Erdély volt már független állam a multban.** Földrajzilag egységes területe, természeti kincsei, lakóinak szorgalma és kulturnivója lehetővé teszik ma is, hogy önálló állami életet éljenek. Erdélyről, mint keleti Svájcról, a magyar parlamentben, amelynek 1901 óta vagyok tagja, Maniutól és Vajdától hallottam a legszebb előadásokat, azoktól, akik ma Romániában Erdélyt képviselik. Ők fejtették ki a legmeggyőzőbben, hogy **Erdély teljes autonómiája ebben az időben természetesen magyar fennhatóság alatt** és autonóm Erdély keretében a 3 nemzetnek, a románnak, a magyarnak s a szásznak testvéri osztozkodása a központi hatalomban és a területileg szétválasztott helyi nemzeti önkormányzat az egyedüli megoldás, amely Erdély nemzeti békéjét biztositani tudja. **Erdély, mint keleti Svájc volt a román nemzeti párt programja** és belső berendezésében a régi erdélyi tradiciókhoz való visszatérés kiegészitésével a 3 nemzetet s most már legszámosabb tagot számláló románnal. **Ehhez a kontsrukcióhoz, meggyőződésem szerint ma is meg volna az erdélyi román köznép széles rétegében az akarat, mert a lokal patriotizmus, az ugynevezett transzilvanizmus elevenen él ma is az erdélyi román nép lelkében. A román és a magyar faj között a béke helyreállitása, az erdélyi kérdés helyes megoldásától függ, mert különben sötét és viharteljes idő következik,** melynek rendjén Közéneurópa kis népeire vagy a keleti szláv óriás fog kezet emelni, vagy a germán, **„Drang nach Osten"** vagy pedig egymással megegyezve mind a kettő. Egyik sem lehet a kis népek érdeke, de Európa érdeke sem.

—

Szelvény.

Sorsjegyszám 49108 harmadik osztálysorsjegy

Huzás 1933 december 15 és 18-án

név, lakás.

Itt levágandó!

Ha a szelvény számát viselő sorsjegyet a betétnél nagyobb összeggel kihúzzák, a mellékelt szelvényt kitöltve adja be a »Debreczen« kiadóhivatalába, hol a bemutatott szelvények arányában részesül a kihúzott nyereményben.

HÓMAN KULTUSZMINISZTER:

Az ifjuság érdekében áll a normális tanulmányi rend helyreállitása

Utcai tüntetések Budapesten 39 előállitással

Budapest, november 28. Hóman Bálint kultuszminiszter az egyetemi eseményekről a következőkben nyilatkozott:

— Az egyetem kapui e héten zárva vannak és ez a hét meggyőződésem szerint elegendő lesz arra, hogy az egyetemi ifjuság, amely komoly gondolkodásáról az elmult esztendőkben olyan sokszor tanuságott tett, be fogja látni, hogy *saját érdekében áll a normális tanulmányi és munkarend helyreállitása. Kizártnak tartom, hogy külső izgatásoknak engedve, kiprovokálja az egyetem bezárását, amire a zavargások megismétlése esetén a kormány a leghatározottabban el van szánva.*

— A mozgalom előzményeit illetőleg meg kell állapitanom, hogy az ifjusági szervezeteknek az elmult napokban hozzám juttatott memoranduma sokkal higgadtabb volt, mint a tavalyi. Senki sem követelte a memorandumokban a numerus clausus régi formájában való helyreállitását, csupán azt kívánták, hogy a jelenlegi törvényes keretekben ne adassék mód a zsidóvallású hallgatóknak az országos arányszámot meghaladó felvételére. Ezenkívül kérésük sulypontja a különböző gazdasági intézményeknél állitólag igen nagy számban foglalkoztatott idegenek megszorítása, meggátlása és a bevándorlás megakadályozása.

— Csodálkozással vettel tudomásul, hogy diákgyüléseken az eredeti numerus clausus törvény visszaállitásáról beszéltek s e tekintetben mintegy ultimátumszerü felszólitást kivántak hozzám juttatni. Ilyen fölszólitás hozzám nem érkezett s ezért ezt felelőtlen elemek kósza híresztelésének kell minősitenem. Erre céloztam, amikor visszautasitottam az ultimátumszerü követeléseket.

— A tegnapi eseményekről — folytatta a miniszter — csupán ennyit: nagyon sajnálom és mélyen fájlalom, hogy az egyetemi hatóság nem érzett magában elég erőt a kedélyek lecsillapitására és legjobb belátása szerint kénytelen volt a rendőrség segitségét az egyetem épületén belül igénybevenni. *Remélem, többé ilyen intézkedésre nem lesz szükség.* Azt azonban ki kell jelentenem, hogy az ifjuság mozgalmát előidéző külső elemek kinyomozása és a bünösök szigoru megbüntetése iránt a lépéseket megtettem.

— Ma sokkal több egyetemi és főiskolai hallgató részesül tandij- és menzakedvezményben, mint a háboruelőtti időben. Minden egyetemen vannak tanári vezetés alatt álló diákjóléti irodák, amelyek igen tekintélyes összegeket fordítanak a szegény és jó előmenetelt tanusító hallgatók számára, vizsgadijpótlék, tandijpótlék, menzadij cimén, valamint ruházati és könyvsegély alakjában. Budapesten a tudományegyetemen Szendtner Pál egyetemi tanár, a müegyetemen Oltay Károly, Debrecenben Szentpétery Kun Béla, Szegeden Buday Árpád, Pécsett Pekár Mihály a diákjóléti intézmények vezetői és magam meggyőződtem róla, hogy milyen szeretettel és odaadással intézik a segélyezésre szoruló egyetemi ifjuság ügyeit. Azonkívül minden egyetemi városban egyetemi internátusok vannak, amelyekben rendkívül csekély havidij ellenében otthont és ellátást kapnak az arra rászorultak. A legutóbbi hetekben száz uj ággyal tudtuk szaporitani a férőhelyek számát.

— Sokkal sulyosabbnak tartom az egyetemet már elvégzett intellektuális rétegek helyzetét és elhelyezkedésének kérdését. Nincsen kétség afelől, hogy az izgalom és nyugtalanság legfőbb oka éppen az a körülmény, hogy az ifjuság egyetemi tanulmányai alatt nem lát biztositékot, miként helyezkedhetik el az életben tanulmányai befejezése után. Ez a magyarázata a külföldi munkavállalók elleni fellépésének és annak a félelmének is, hogy az intellektuális pályákra aránylag nagyobb számban igyekvő zsidó ifjuság a gazdasági életben megakadályozza érvényesülésüket. Ennek a nagy gazdasági és szociális problémának megoldása egyik főfeladata a kormánynak és éppen ezért hiszem és el is várom az ifjuságtól, hogy *ide irányuló törekvéseinket az egyetemi szellemmel össze nem férő rendzavarásokkal gátolni nem fogja.*

A PÉCSI REKTOR SZERINT BUDAPESTRŐL ÉS DEBRECENBŐL IZGATJÁK AZ IFJUSÁGOT

Pécs, november 28. A pécsi egyetemen egy héttel ezelőtt néhány fiatalember felszólitotta a zsidó hallgatókat a távozásra, ez azonban komolyabb rendzavarás nélkül folyt le. *Pázmány* Zoltán rektor a következőket közölte:

— Egyetemünkön nem volt semmiféle komoly megmozdulás, csak a zsidó egyetemi hallgatók nagy része nem járt be az előadásra. Pénteken egy-két első évfolyambeli hallgató igazoltatni akart, de megüzentem nekik, hogy ezt nem szabad és nem is történt semmi komolyabb megmozdulás. A pécsi ifjuság higgadt és komoly, sajnos azonban, Budapestről és Debrecenből izgatják őket. Fontosnak tartom, hogy *semmiféle provokáció ne történjék, mert úgy látom, hogy a vezetés kisiklott az ifjuság vezetőinek kezéből* és mellékkörülmények befolyásolják az ifjuságot.

EGYETEMI HALLGATÓK UTCAI TÜNTETÉSE BUDAPESTEN

Budapest, nov. 28. Az egyetemi tüntetések tegnap Budapest utcáin folytatódtak. A város különböző pontjairól érkezett jelentés, hogy egyes csoportok nyugtalanitják a járókelőket és zavarják a rendet. A Dob utcában verekedésekre is került sor a járókelők és a diákok között. Az Operánál egyes tüntetők igazoltatni akarták a »gyanus külsejü« járókelőket. A rendőrség minden esetben riadóautókon jelent meg a helyszinen és szétszórta a tüntetőket.

A diáktüntetések később folytatódtak. Az egyetemi és főiskolai ifjuság három csoportban akart a Magyarság szerkesztősége elé vonulni az Aradi utcába. A főkapitányság erről tudomást szerzett s riadógépkocsikon nagyobb számu rendőri készültség vonult ki a tüntető diákok elé, akiket széjjeloszlatott. *Ezzel kapcsolatosan 39 diákot előállitottak a VI. kerületi rendőrkapitányságra,* ahol a déli órákban leigazoltatták őket. A délutáni órákban az összes egyetemeken és egyetemek környékén a tüntetések megszüntek.

A HELYZET A SZEGEDI EGYETEMEN

Szeged, november 28. A rendőrség délelőtt értesitést kapott, hogy a szegedi egyetemen az ifjuság tüntetésre készül. A bejelentésre gyalogos és kerékpáros rendőrök siettek az egyetem épületének környékére. Az egyetem épületében a diákok hangosan viselkedtek, de a rektor megnyugtató szavai után teljesen helyreállott a rend. Délelőtt tiz tagu diákküldöttség jelent meg Székely Tibor rektor előtt és kérte, hogy az ifjuság szerdán délelőtt gyülést tarthasson. A rektor azzal az engedéllyel engedélyezte a gyülés megtartását, ha az ifjuság nem rendez semmiféle tüntetést s gondoskodik a rend fenntartásáról.

A DIÁKSZERVEZETEK VEZETŐI A KULTUSZMINISZTERNÉL

Budapest, november 28. Az egyetemi zavargásokkal kapcsolatos kérdések megbeszélése végett a Turul, Hungária és Emericana diákszervezetek tanárvezetői ma felkerestek a kultuszminisztert és több mint 2 órán keresztül megbeszélést tartottak.

DEBRECENBEN CSEND VAN

A debreceni egyetemet tudvalevően e hétre bezárták. Az egyetem környékén teljes csend és rend van. A diákság egy része hazautazott vidékre. A Debrecenben lakó hallgatók tartózkodnak minden zajosabb megmozdulástól és igy remélhető, hogy az izgalmas hangulat lecsillapodik és mire ujra megnyilik az egyetem, a tanulás normális menete is helyreáll.

A képviselőház éjfélig tárgyalta a gazdavédelmi javaslatot

Szerdán nyilatkozik a pénzügymini szter a gazdasági és pénzügyi helyzetről. — Meskó és G rieger összecsapása.

Budapest, nov. 28. Imrédy pénzügyminiszter ugy tervezte, hogy a Ház keddi ülésén válaszol a vitában elhangzott megjegyzésekre. Tekintettel azonban arra, hogy a gazdaadósságok rendezésével kapcsolatos javaslathoz még sokan kivánnak fel szólalni, a miniszter ugy döntött, hogy beszédét a szerdai ülésen és pedig előreláthatólag délután 5 órakor tartja meg. Egyébként a szerdai ülés igen mozgalmasnak igérkezik. Eddig 23 interpellációt jegyeztek be az interpellációs könyvbe. Tabódy Tibor és Meskó Zoltán az egyetemi tüntetések ügyében, Pallavicini György őrgróf és Homonnay Tivadar a legitimista vacsora meghivóinak ügyében, Turchányi Egon pedig az Ibusz ügyében mond interpellációt.

Budapest, nov. 28. Almássy László elnök bejelentései során közölte a Ház ülésének elején, hogy Meskó Zoltán a numerus clausus ügyében napirend előtti felszólalásra kért engedélyt. Ő ezt nem adta meg. Meskó kérését a házszabályok értelmében a Ház elé terjeszti. A Ház többsége nem adta meg a felszólalásra az engedélyt. Meskó mellett szavazott a kereszténypárt jelenlevő több tagja, továbbá Festetich Sándor gróf. **Eközben éles szóváltás támadt Meskó Zoltán és Grieger Miklós között.** Folyt a szócsata a képviselő között, **mig az elnök nagy derültség közben** a következő szavakkal véget nem vetet a vitának:

— **További fellebbezésnek helye nincs!**

Azután folytatták a gazdaadósságok rendezésével kapcsolatos törvényjavaslat tárgyalását. **Esterházy Móric gróf** attól tart, hogy a rendelet szövevényes volta következtében **pénzügyi és jogi kuruzslás** fejlődik ki, **amelyet minden eszközkel meg kell akadályozni.**

Sándor Pál kifogásolta, hogy a

Megszünik!
CSAPO-UTCA 6. SZ. ALATT
Lebovits Sándor

BUDAPESTI Férfiruha Áruháza
Raktáron levő fekete és szines hosszu télikabátok, felöl'ők, bőrkabátok, szőrmés kabátok, mikádók, férfiö tönyök és gyermekruhák minden elfogadható árban eladatnak.

kérdést rendeleti uton és nem a törvényhozás segitségével akarja a kormány megoldásra vinni. A javaslatot nem fogadja el.

Létay Ernő hangsulyozta, hogy a javaslattól a nyugalom és a bizalom visszatérését remélik a termelésben, a kormány maga sem gondolja, hogy a javaslattal már minden gazdasági bajt elintézett. Helytelennek mondotta azokat a pénzügyi terveket, amelyeket Tury Béla és Ulain Ferenc előadtak. Beszéde végén hangsulyozta, hogy a pénzügyminiszter **megérdemli az elismerést és javaslata komoly sikert fog jelenteni a gazdasági élet egyensulya szempontjából.**

Szeder Ferenc kétli, hogy a javaslat következtében fellendülne a hitelélet. A kisgazdatársadalom érdekében hajlandó minden segitségre, de a nagybirtok védelmére egy fillért sem folyósitana. Határozati javaslatában követelte, hogy a földreform során juttatott földek vételárát szállitsák le és e téren is függesszék fel az árveréseket.

Pintér László arra kérte a pénzügyi kormányt, hogy igyekezzék az adóhátralékokat több évre elosztva behajtani, mert a mai tulbuzgó behajtás sok gazdát tönkretesz. **Nincs kifogása az ellen, hogy a debreceni Gazdasági Akadémiát egyetemi fakultássá emeljék**, de ennek nem szabad a magyaróvári Gazdasági Akadémia rovására történni. A magyar lélek sohasem volt annyira tele feszültséggel, mint ma. A nép uttörő munkát vár a kormányzattól. A javaslatban ennek megnyilatkozását látja. Ezért elismeréssel elfogadja.

Grieger Miklós panaszkodik, hogy mezőgazdaságunkkal keveset törődünk. Az ipari vámvédelemmel nem tudtuk elérni azt, amivel a kormányok indokolták a vámvédelmet, hogy t. i. gyógyitsa a krizist. csak az következett be, hogy egyesek meggazdagodtak. A kartelek kegyetlen áremelő politikája tönkretette a lateinert, az iparost, a kereskedőt s a gazdát. Miért türték a kartelek diktatúráját, az ipari mágnások összeesküvését a társadalom ellen.

Fenyő Miksa Grieger felé: Látod mennyi baj van a mágnásokkal! (Derültség.)

Grieger: Gazdasági politikánk tényleg felségjogokkal ruházta fel az ingótőkét, de nem törődött a mező gazdasággal. Ezután a kormány hitel- és pénzügyi politikáját, majd a kereskedelmi megállapodásokat birálta.

Fenyő Miksa tiltakozik az ellen, hogy a gazdaadósságok vitájánál a vámkérdést s a kartelkérdést hozzák elő. Még az agrárérdekeket védő képviselőszónokok sem állitották be igy a dolgot, annál helytelenebb ez Grieger részéről. A mezőgazdasági adósságok sulyos problémáját megoldani hitelszervezetünk megbolygatása nélkül valóban nagy feladat s ha ennek sikerében a pénzügyminiszter nem biznék, akkor bizonyára nem rakna olyan súlyos terheket az ország vállaira a javaslat érdekében. Elismeréssel adózott a kormánynak azért, hogy nem engedte népszerü jelszavaktól befolyásoltatni magát a bankok ellen.

Az ülés éjfélkor ért véget.

Turára
hat személyes bérautó olcsón.
BALOGH, Barna-utca 14.
Telefon 14-10 32-10

Az osztrák kormány sajnálkozását fejezte ki a határincidens miatt

Berlin, november 28. Dollfuss dr szövetségi kancellár Reith dr német követnek sajnálkozását fejezte ki a német-osztrák határ mellett november 23-án történt incidens miatt, amelynek a német véderő egy tagja áldozatul esett. A szövetségi kancellár egyuttal közölte, hogy mindent megtett e fájdalmas esemény gyors és teljes tisztázása érdekében. Fenntartotta magának, hogy mihelyt a vizsgálat eredményét megkapja, a felelősség kérdésében állást foglaljon.

Tauschitz itteni osztrák követ is kormánya nevében sajnálkozását fejezte ki a birodalmi külügyminiszter előtt s már tegnap utasította a nürnbergi osztrák főkonzult, hogy az agyonlőtt katona temetésén vegyen részt s koporsójára megbizásból koszorut tegyen le.

—

Tiz kommunistát haláiraitéltek Németországban egy rohamoszlagos meggyilkolásáért

Dessau, november 28. A dessaui esküdtbiróság most hozott itéletet azoknak a kommunistáknak a bünperében, akiket Czilick hecklingeni rohamosztagos meggyilkolásával vádoltak. Az esküdtbiróság 4 órai tanácskozás után

10 vádlottat közösen elkövetett gyilkosság miatt halálra itélt,

egy vádlottat felmentettek. E gyilkosság miatt már ez év juniusában három kommunistát halálra itéltek.

—

METEOR CSILLÁR VEZET

A Nemzeti Egység törvényhatósági csoportja az álláshalmozások megszüntetéséért

Inditvány arra, hogy a városi közigazgatásnál és az üzemeknél állapitsák meg a többféle jövedelemek eseteit és ehhez képest nyolctagu bizottság tegyen javaslatot.

A Nemzeti Egység Pártjának törvényhatósági főcsoportja részéről az alábbi önálló inditvány kerül a csütörtöki városi közgyülés elé:

Tisztelettel beterjesztem az alábbi önálló inditványt és kérem annak Dberecen sz. kir. város november hó 30-i közzgyülésének tárgysorozatára való felvételét:

A hazafias magyar társadalom a kormányzattal egyetértve mély aggodalommal és együtérzéssel fordul a Trianon-okozta sulyos gazdasági helyzet következtében állás nélkül álló ifjuság, az állástalan diplomások és a nélkülöző, férfikorban lévő családfenntartók felé. Ennek az együttérzésnek Debrecen törvényhatósági életében is meg kell nyilvánulnia.

Éppen ezért a Nemzeti Egység debreceni szervezetének megbizásából tisztelettel javasolom, mondja ki a közgyülés, hogy ugy a városi közigazgatás, mint a városi üzemek alkalmaztatásainál bizottság utján megállapittatja a többes jövedelmeket, — az u. n. álláshalmozásokat, — valamint a közpénztárból felvett többféle jövedelmek eseteit, azzal a célzattal, hogy az ilyen alkalmaztatások speciális szempontok figyelemmel tartása mellett revizió alá vétessenek.

Javasolom, hogy nyolc tagu bizottság javaslattételét előzze meg egy, a székesfővárosi mintára hivatali felelősséggel végrehajtott, kérdőiv utján történt adatgyüjtés s ennek alapján a pártközi bizottság még december hó folyamán tegye meg javaslatait a törvényhatósági bizottsági közgyülésnek.

Aláirás.

Ezen önálló inditvány beterjesztéséhez a Nemzeti Egység Pártjának törvényhatósági főcsoportja még hétfőn tartott értekezletén egyértelmüleg hozzájárult. A Nemzeti Egység Pártjának tagjait ennek az akut kérdésnek nyugvópontra juttatásának szándéka vezeti. Nincs arról szó, hogy szerzett jogok és szociális szempontok figyelmenhagyásával intézzék el a kérdést, hanem arról, hogy a törvényhatóság ebben a kérdésben a városi igazgatást és üzemeket illetően tisztán lásson és ha kirivó, vagy ha a szociális szempontokat nem igénylő esetek előfordulnak, ugy az állástalanok érdekében is megtegye a szükséges lépéseket. Most, mikor olyan sok az állásnélküli családapák, a foglalkozásnélküli fiatalok száma, tényleg a törvényhatóságra is feladat hárul azok elhelyezése terén.

Mástélévi börtön az elmulatott adópénzek miatt

Szombathely, november 28. Nyolc napon át tartott tárgyalás után hirdetett itélete a szombathelyi törvényszék Kiss Imre uraiujfalusi körjegyző ellen. Az ügyészség 98 rendbeli sikkasztás büntettével vádolta a körjegyzőt, aki 1929-től kezdve közel négy esztendőn keresztül apróbb tételekben mintegy 10.000 pengőt sikkasztott. Amikor sikkasztásaira rájöttek és állásától felfüggesztették, a szombathelyi közkórház elmeosztályára vonult be, ahol hónapokon keresztül egészen ez év áprilisáig állott kezelés alatt. A közkórházból azzal bocsátották el, hogy nem elmebeteg, csak nagyfoku idült alkoholizmusban szenved. Az ügyészség erre letartóztatta s azóta vizsgálati fogságban volt.

A nyolc napig tartó főtárgyaláson furcsa kép bontakozott ki erről a sikkasztási ügyről. Kiderült, hogy a körjegyző a sikkasztásokat ugy követte el, hogy egyszerüen átvette a gazdáktól a különböző járandóságokat, adókat, az összeget a zsebébe tette, azután elment a falu kocsmájába és addig ivott, amig a pénzből tartott. Sokszor négy-öt napig is egyhuzamban. Azután hazament, lefeküdt és aludt addig, amig részegségét ki nem aludta. Amikor felkelt, előlről kezdte ismét. Igy apró 20—30 pengős tételekben 10.000 pengőn felüli összeget sikkasztott és az utolsó fillérig elitta.

Közkórházi ápolás alatt is gyakran előfordult, hogy valami ürüggyel kiment a városba és öntudatlanságig leitta magát, a mentőknek kellett visszaszállitani a kórházba.

A főtárgyaláson mindent beismert. A biróság 70 tanut hallgatott ki, akik között egyetlen mentőtanu sem akadt.

Itéletében a biróság egyrendbeli folytatólagosan elkövetett hivatali sikkasztás büntettében mondotta ki bünösnek Kiss Imrét, akit másfélévi börtönre itéltek.

A biróság elrendelte az április óta fogva levő körjegyző azonnali szabadonbocsátását.

Takács István segédjegyzőt, a másik vádlottat, a biróság kétrendbeli okirathamisitás vétségében mondotta ki bünösnek és ezért kéthavi fogházra itélte, az itélet végrehajtását azonban három évi próbaidőre felfüggesztette.

Az itélet ellen a felek fellebbeztek.

Plakátot egy vagy több szinben
izlésesen, olcsón készit
lapunk nyomdája
József kir. h. u. 1.
Bika-bérház.

HETI MŰSOR:

Szerda este: Kardoss Géza fellépte. **Öreg tekintetes.** B. bérlet.
Nov. 30. csütörtök d. u.: **Zóna. Kék lámpás.**
Csütörtök este: **János vitéz.**
December 1., péntek: **Kardoss Géza fellépte. Öreg tekintetes.** C bérlet.
December 2., szombat d. u.: **Zóna. Kék lámpás.**

János vitéz

Kacsóh Pongrác daljátéka a Csokonai-színházban

Kedden este Kacsóh Pongrác hervadhatatlan szépségü és örök értékü daljátékát, a „János vitézt" ujította fel a Csokonai-színház. Ez a kedves romantikáju, gyönyörü muzsikáju magyar operett ezuttal is magával ragadta a közönséget. Az előadást vitéz **Jakabffy Dezső** rendezte stilusosan, jó tempóérzékkel, mig a zenekart **Venetiáner Sándor** karnagy dirigálta ambicióval, de nem elég határozottsággal.

A cimszerepben **Sólyom Győző** ismét nagy sikert aratott férfias játékával, zengő tenorjával és alakításának abszolut művészi voltával. Remek János vitéze sokáig emlékezetes lesz. **Bihari Nándor** sánta csősze izes humorával, megvesztegető ötletességével nyiltszini tapsot kiváltó kabinetfigura. A francia király szerepében a kitünő **Kormos Ferenc** brillirozott eredetiségével, páratlanul gazdag komikumával, mely mindig hatásos és szivet derítő. **Lányi Alfréd** Bagó trombitása gondosan kidolgozott, hibátlan alakítás. Tenorja erővel, szinnel zengett, de néha nagyon „kitartotta" a hangot. Erről le kell szoknia. **Szokoly Gyula** Bartelója mulatságos figura, de tőle többet várunk. **Szerémy János** strázsamestere és **Hódy József** francia tábornoka teljesen kielégitett.

A női szereplők közül **Fáskerthy Mária** gonosz mostohája szenzációsan eredeti és sikerült alakítás. Maszkban is, játékban is a legelső klasszist képviselte. Sok lelkes tapsot kapott. **Nóthy Margit** Iluska szerepében bensőséges, finom játékával, kellemes, meleg hangjával nagy tetszést keltett. Van szive és nem hiányzik belőle a közvetlenség. **Hajnal Margit** francia királyleánya illuziót keltő volt s világos, tiszta szoprán ja frissen, szárnyalóan csengett. **Révy Baba** harmadik felvonásbeli tánca ügyes volt. A többiek tehetségükhöz mérten járultak az általános sikerhez, mely nem maradt el. A második felvonás után a vasfüggöny elé tapsolta a közönség a szereplőket.

Nem hagyhatjuk azonban szó nélkül, hogy a karzat megint észrevétette magát. Ugy zajongott, olyan hangosan viselkedett, hogy a rendőrségnek le kellett inteni a csendzavarókat. **(b. p.)**

Vigszinház

Ma utoljára

A legpompásabb filmbohózat Bársony Rózsi zenés vigjátéka

Manci és a babája

Előadások: fél 5, fél 7, fél 9.

Csütörtökön Eggerth Mártával

Hawai Rózsája

Hölgyeim! Uraim! Gyermekek!

Ma, szerdán és holnap, csütörtökön DÉLUTÁN
ZÓNA helyárakkal, 10—80 fillér!
a legszebb operett —

Kék lámpás

kerül szinre!

MA, SZERDA ESTE

Kardoss Géza

felléptével **a régi szép idők magyar levegője, kedvessége és bájossága,**

az

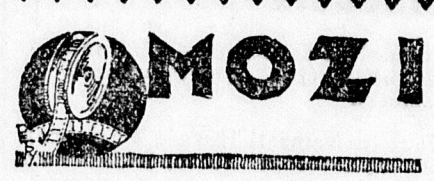
Öreg tekintetes

kerül szinre! **Siessen jegyét biztositani,** mert csak ma szerdán és pénteken kerül szinre az

ÖREG TEKINTETES!

JÖN! JÖN! JÖN!
Szombat este!
SOLYMÁR MAGDA
felléptével

Áprilisi vőlegény.

MANCI ÉS A BABÁJA
Bemutató a Vigszinházban

Tegnap este mutatta be uj filmjét a Vigszinház Bársony Rózsival a főszerepben. A film cime »Manci és a babája« és ebben a találó cimben benne is van az egész darab tartalma. A közönség, aki Bársony Rózsi eddigi filmjeit ismeri már magától is kitalálja, hogy mennyi fordulat, ötlet és mennyi nevettető helyzet huzódik meg e mögött a cim mögött. Nem kell mást mondani csak annyit, hogy a cimben szereplő Mancit Bársony Rózsi játsza finom humorral, de mindig bájosan és a babája nem más, mint George Alexander. Amit ez a két tehetséges színész csinál két teljes órán át, az a humornak és ötletes játéknak olyan nonplusszultrája, amelyet a legkedvetlenebb néző sem tud megállni nevetés nélkül. Egymást kergetik az ötletes jelenetek, félszeg helyzetek és csupa mosoly az, ahogyan a táncos lábu Bársony Rózsi elegáns partnere karján kitáncol ezekből a helyzetekből, hogy végül a mindent megoldó hapyendben kössön ki.

Az igazgatóság bőkezüen gondoskodott pompás kisérő műsorról is.

Nem lehet azonban szó nélkül hagyni, hogy a kisérőműsorban bemutatott Hiradó csaknem féléves eseményekkel traktálta a publikumot. Az ilyesmi furcsán hat a repülőgép és rádió korszakában. Mintha a Hiradó még deliszánszon járna.

—

ASSZONY A KINPADON

Bemutatta az Uránia

Rendkivül eszközhöz fordult nemrégiben a Paramount-filmgyár, amikor egy filmet tiz rendezővel rendeztetett és most ugyancsak ehhez hasonló eszközt vett igénybe, amikor a tiz legnépszerübb és legismertebb amerikai irónőt és irót, köztük Vicky Baumot, Ursula Parrottot, Zane Greyt kérte fel arra, hogy egy alapötletet dolgozzanak fel az Asszony a kinpadon cimü film meséjévé. De meg is volt a haszna a Paramount merész ötletének, mert olyan izgalmas, fordulatos mesét alkotott tiz iró nagyszerü fantáziája, hogy valóban kevés film meséje bilincseli le ennyire a közönséget. A film főszerepét Nancy Caroll játsza, aki Amerika egyik legnépszerübb hangosfilmszinésznője, a férfi főszerepet pedig Cary Grant, akit Marlene Dietrich partnereként ismertünk meg legutóbb. A filmet szépszámu közönség nézte végig érdeklődéssel az Uránia tegnapi premierjén.

Titokzatos fegyvercsempészés cseh gőzösökön

Bécs, nov. 28. A cseh lőszercsempészési ügyben, amely körülbelül tiz nap óta foglalkoztatja a biztonsági közegeket, a következő részleteket jelentik:

A rejtélyes üggyel kapcsolatban letartóztatott öt ember alkalmazottja egy gőzhajózási társaságnak és — miként a hivatalos megállapitásokból kitünik — tényleg szoros kapcsolatban áll a lőszercsempészettel. Mindannyiukat már vizsgálati fogságba helyezték.

A vizsgálat továbbá arra a megállapitásra vezetett, hogy valóban gépfegyverlőszert és gépfegyvercsöveket — amelyeket gépolajnak deklaráltak, — csempésztek be, még pedig meglehetősen nagy mennyiségben. Az első hamisan deklarált hordók már egy hónappal ezelőtt Bécsbe érkeztek és azóta meglehetősen gyakran szállitottak hasonló teherküldeményt pozsonyi gőzösökön. Meg lehetett szerezni az erre vonatkozó szállitási okmányokat, amelyek alapján megállapitható volt, hogy az azokban szereplő feladók és cimzettek nevei koholtak.

Hir szerint további letartóztatások állnak küszöbön.

A cseh lapok egyáltalában nem foglalkoznak a fegyvercsempészettel, nyilván, mert félnek a cenzurától.

Itt úgy tudják, hogy a cseh részről már lépések történtek a fegyverszállitmány ügyének diszkrét intézése érdekében. A csehek több tekintetben elárulják, hogy milyen kinos nekik az ügy.

—

Vasgárdisták véres zavargása Romániában

Egy diákot megöltek, öt megsebesült — Készenlétben az egész helyőrség 115 let artóztatás

Bukarest, november 28. Jassyban a vasgárdisták ismét sulyos zavargást rendeztek, amelynek során egy diákot megöltek és ötöt megsebesitettek. A zavargás olyan méreteket öltött, hogy végül készenlétbe helyezték az egész helyőrséget, mire a katonaság messzemenő biztonsági intézkedéseket foganatositott és száztizenöt embert letartóztatott.

Az ujabb sulyos rendzavarás alkalmából a Vitorul nevü kormánylap azt irja, hogy a kormány messzemenő intézkedéseket határozott el, hogy a legrövidebb időn belül kiirtsa Romániában ezeket az anarchista központokat. Ezeket az intézkedéseket minden valószinüség szerint a ma délutánra összehivott minisztertanácson teszik közzé.

—

LORD ROTHERMERE UJABB REVIZIÓS CIKKE

Reviziót a magyaroknak, nyugatorosz területeket Németországnak!

London, november 28. Lord Rothermere a Daily Mail feltünő helyén közölt, feltünő beállitásu cikkben angol-francia véd- és dacszövetséget sürget, hivatkozással arra, hogy a Népszövetség, mint a béke állandó biztositéka, végleg csődöt mondott.

Az angol-francia szövetség nyujtotta biztonság lehetővé tenné, hogy Németországnak megadják azokat a nagyobb szabásu engedményeket, amelyek az európai béke fenntartásának előfeltételei és hogy megvalósitsák azokat a messzemenő határmódositásokat az osztrák-magyar monarchia utódállamai között, amelyek már ily régen esedékesek.

Németország területi törekvéseit Kelet-Európa felé lehetne levezetni, ahol — főként nyugati Oroszország gyéren lakott területein — a német befolyás csak jó hatással járna s egyuttal megvédhetné Lengyelországot a vörös hadsereg támadásának állandó veszélyétől. Ha egyszer Németország megszerezte nyugati Oroszországban ezeket a területeket, a lengyel folyosót kölcsönös területi cserével meg lehetne oldani.

—

Ma szerdán is

a 10 leghiresebb amerikai iró remekműve

Asszony a kinpadon

Nancy Caroll és Cary Grant főszereplésével

Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.
Jegyelővétel d. e. 11-től 1-ig.

az Urániában.

Pénteken a film nemzeti ünnepe: Rákóczi induló bemutatója

Sajtóper egy szakosztályi ülésről írt beszámoló miatt

A debreceni Ipartestület cipészszakosztálya 1932 október 30-án ülést tartott, melyen a transzferálással kapcsolatos sérelmeket tették szóvá. Ezen az ülésen Vági István ipartestületi elnök beszámolt annak a küldöttségnek az utjáról, mely Imrédy Béla pénzügyminiszternél szóvá tette az adótranszferálásokat. Erről az ülésről Nagy Lajos hirlapiró tudósítást közölt a »Debreceni Polgár« cimü lapban. A cikkiró szerint Vági István a beszámolójában azt mondotta, hogy »amikor a transzferálásokkal kapcsolatos árverési jegyzőkönyveket felmutatták a pénzügyminiszternek, az felháborodott és törvénytelennek jelentette ki ezt az eljárást, mely surolja a zsarolás és a hivatalos hatalommal való visszaélés határát.“

Emiatt a kitétel miatt hivatalból felnatalmazásra üldözendő sajtó utján elkövetett rágalmazás vétsége miatt indult meg az eljárás Nagy Lajos hirlapiró ellen, aki elmulasztotta a valódiság bizonyítására vonatkozó kérés benyujtását s igy a törvényszék csupán a hiv szellemben való közlés kérdésében rendelte el a bizonyitást. A pert dr. Tóth Kálmán tanácselnök büntető tanácsa kedden délelőtt tárgyalta. A vádat dr. Kádár István ügyész képviselte, a védelmet dr. Lévay Zoltán védőügyvéd látta el. A vádlott hirlapiró kihallgatása után a törvényszék kihallgatta *Vági* Istvánt, majd *Bodnár* János cipészmestert, *Baka* Károly jegyzőt és *Horovitz* szakosztályi elnököt, akik nem emlékeztek rá, hogy az inkriminált kifejezés az elnök szájából elhangzott volna. A bíróság a perbeszédek után sajtó utján hivatalból üldözendő rágalmazás vétségében mondotta ki bünösnek a vádlottat s ezért őt az enyhítő körülményekre való tekintettel 50 pengő pénzbüntetésre itélte. Az itélet jogerős.

A FUTURA egyes községekben még ma sem számolta el az átvett adógabonát

A késedelmes jóváírás következtében a gabonában lerótt adótartozások még mindig haladékként vannak kimutatva és a gazdát az ilyen hátralékok után is kamattal terhelik meg

A Futura bonyolította le a gazdatársadalom érdekében indított ama akciót, melynek célja az volt, hogy gabonafélével fizethesse a termelő a hátralékos adóját. **A Futura egy hónappal ezelőtt az adóban lefizetett gabonakészleteket egyes helyeken át is vette a gazdáktól, azonban mindezideig nem intézte el a jóváírásokat.** Ma tehát az a helyzet, hogy a gazdatársadalom által adóban befizetett gabona ott van a Futura adminisztrációjában, az adótartozások azonban változatlanul fennállanak, mert **egyes községekhez a mai napig nem érkeztek meg a jóváirások, az értesités arról, hogy az illetékes gazdák a befizetett gabonájuk után megfelelő összeg erejéig eleget tettek adófizetési kötelezettségüknek.** Igy természetesen a községi közegek se tudták az adótartozás rendezésére jóváirni a befizetett gabona árát.

A Futura jóvoltából tehát tovább folyik a gazdatársadalom zaklatása, mert az árverések kitüzésekor nem veszik figyelembe a gabonában lerótt adófizetést, igy ismételten ujabb terheket róttak az árverés kitüzéséért és foglalásáért felszámított összeggel a gazdákra. Azonkivül az adótartozásokra a jóváirás nem történt meg. Az egyes községek elöljárósága a teljes hátralék után számítja fel a késedelmes kamatot, ami tekintetve a magas kamatlábat, ismét sulyos megterhelést jelent a már fizetést teljesített gazdákra.

Illetékesek figyelmét felhivjuk, hogy sürgősen intézkedjenek ebben az ügyben, hogy ezáltal is segitsenek a gazdatársadalmon. **A Futura pedig ennél sürgősebb és fontosabb munkát ne ismerjen.** Ma, mikor annyi ember van munka nélkül, vegyenek fel több alkalmazottat, ha a meglévő alkalmazottakkal nem tudják ellátni az adótartozásokban átvett gabonák elszámolását. **Vagy pedig intézkedjenek olyan irányban, hogy a Futura nyugtái alapján irják jóvá az illetékes gazdáknak az adótartozásukat, hiszen annak idején éppen azért adták az illetékes gazdák a gabonát, hogy az adóterhektől szabaduljanak.**

És ma, mikor amugy is ideges, gondterhelt a gazdatársadalom, ne fokozzák gondját és idegességét azzal, hogy a Futura késedelmeskedik az átiratok leküldésében.

—

Dinamit merénylet követtek Monosbél községben Szabó Antal kormányfőtanácsos ellen

Miskolc, nov. 28. Tegnapelőtt az esti órákban ismeretlen tettesek vak merő dinamitos merényletet követtek el Monosbél községben Szabó Antal kormányfőtanácsos ellen.

Szabó Antal kormányfőtanácsos a monosbéli káptalani birtokok főintézője, már évtizedek óta lakik a községben. A 70 éves aggastyánt jó szivéért a környéken általánosan tisztelték és szerették. Szabó Antal, aki egyben malomtulajdonos is, néhány évvel ezelőtt kapta a magas kitüntetést, amely őt a kormányfőtanácsosi cimmel ruházta fel.

Éppen ezért megdöbbenést váltott ki az a merénylet, amelyet eddig még ismeretlen bünös kezek követtek el Szabó Antal háza ellen. Szombaton fél 6 óra tájban történt hogy **a ház előtti kertben hatalmas robbanás rázta meg a levegőt. A ház ablakai csörömpölve hullottak ki kereteikből, a robbanás ereje pozdorjává törte az üvegtáblákat és derékban tört ketté néhány gyümölcsfát.**

Az esti órákban néptelen kertben és az udvaron emberélatben szerencsére nem esett kár. Rémülten rohantak ki a házbelick a tágas kuria szobáiból. Megjelent a csendőrség is és a nyomozás a kellő óvatossággal azonnal megindult. A kertben a robbanás szinhelyén valósággal fel volt tépve a föld. A gödörtől néhány lépésnyire egy fadobozt találtak a csendőrök. Megállapitást nyert, hogy **a tettes ebbe a dobozba csomagolta a robbanáshoz használt és valószinüleg valamelyik kőbányából lopott dinamit patronokat.** A merénylő személyére azonban semmilyen nyom nem mutatott.

IDŐJÁRÁS

A debreceni egyetem földrajzi intézete jelenti november 28-án:

Az időjárási zavarok a Földközitenger medencéjében csökkenőben vannak. Az enyhe levegő fokozatosan helyet ad az Észak-Európából előtörő hideg levegőnek. Hazánkban az elmult napon a keleti részeken estek 5 mm-ig terjedő esők. Az északról beszivárgó hideg levegő folyton süllyedt. A hőmérséklet, melynek legmagasabb értéke a nap folyamán 7 fok volt. Esti hőmérséklet 5 fok.

IDŐJÓSLAT: Északi légáramlás mellett felhős, ködös idő, kevés hőcsökkenéssel, csapadékkal, hóval, vagy havas esővel.

A megbocsátás

(Sonett.)

A megbocsátás árva, félajándék.
A mult a csendben eszméletre tér
S mint friss virágra későnyári dér,
Az éjszakákon vissza-visszajár még.

De néha-néha tulszegény a szándék,
Ha tejtestvére nem halad nyomán.
Feledni kell! Ha ezt tudnád korán,
De sok keserv be szép örömre válnék!

A megbocsátás istenmozdulat
S oly szépre festi ezt a csuf világot,
Minőt az Ég csak szivárványul ad.

A szív a szivnek hogyha megbocsátott,
A lélekfán egy rózsarügy fakad
S kiséri rózsaillat utadat.

HUBA JÁNOS.

A DEBRECZEN Novellapályázatára érkezett pályamű.

FALUSI RIADALOM

Irta: BIHARI LÁSZLÓ.

A baj ott kezdődött, amikor kemény kalappal a fején s irattáskával a hóna alatt felszállt a mikepércsi vicinálisra. Amikor belépett a fülkébe, minden szem reá meredt. Valami hivatalos személyt sejtettek benne, a félelmetes végrehajtót, vagy a nagyságos biró urat, aki most falura kegyeskedik kiszállni, a föld egyszerü fiai közé, hogy törvényt üljön elevenek és holtak fölött. A lárma és fecsegés hirtelen elakadt s hideg cikázott át a hátgerinceken. A kofák, kik hazafelé igyekeztek a hetipiacról, borzongva bujtak össze a sarokba és a milimárik riadtan pislogtak egymásra. A tejes köcsögök babonásan megcsörrentek a padok alatt és a csibukokban kihamvadt a zsarát. Egy gyerek sivalkodni kezdett anyja ölében.

— Ne sirj, nem bánt a bácsi, — csitigatta az asszony és aggodalommal sandított reá. Ő azonban közömbösen bámult ki az ablakon és azon töprengett, miért retteg ez a társaság.

Jött a kalauz.

— Messze van még Mikepérces? — kérdezte.

— Harmbadik állomás — felelte a jegyszedő.

A jegyszedő hangjára fölengedett a feszültség, a szorongás. Meggyőződhettek az utitársak, hogy ennek a mumusnak kemény kalapja ellenére is emberi hangja van, neki is pörög a nyelve, mikor beszél, akár csak nekik. Neki bátorodtak hát és suttogva egykét szót váltottak. Csak a mikepércsiek torkát szorította össze a rémület. Egyik se tudta, melyikőlyükre sujt le a következő percben a büntető pallos.

Midőn kiszállt a falu kis állomásán és elindult a köves uton, mindenki messze kikerülte. A kutyák vérbeforgó szemmel, habzó szájjal hörögtek és szüköltek a kerítések mögött. Az emberek behuzódtak vackukba és csak a zsalugáterek résein át leselkedtek utána. A rémület, mint fekete köd feküdt a szivekre és elállítota a lélekzetet, a vérkeringést. Az árok tövében gyerekek hancuroztak. Mikor közelükbe ért, lekapták sipkájukat.

— Dicsértessék — rebegték, aztán gyorsan hazaiszkoltak. S ő ment, ment céltudatosan és keményen, mint maga a végzet. Egy öreg asszony tipegett el mellette. Felnézett reá, megtántorodott és eszelősen hányta magára a keresztet. Mi lesz itt Uram Isten! Csak a libák szálltak vele sikra. Lassu méltósággal, bögyüket ringatva totyogtak eléje, mint valami ünnepi küldöttség, aztán gágogni kezdtek. Igy tiltakoztak a kemény kalap ellen.

Egy felhőfoszlány lebbent a nap elé. Kisérteties félhomály támadt és csönd, halotti csönd, mintha az utolsó itélet órája ütött volna. A toronyban megkondult a harang. Ó ez már a lélekharang. Most, most! Most ütik dobra a sok szép zsupfedeles házikót, a boglyakemencével, a pajtákat és a szineket, meg a teli tengeri górékat. Most hajtják el a tarka Riskát meg a gömbölyü mangalicákat. Én jó Teremtőm. A szelid viskókban, a fehér falak mögött anyák és gyerekek térdepelnek a Madonna előtt és bünbocsánatért, lelki üdvökért könyörögnek. A templomban felbug a harmónium és a jámbor szikár parasztok ajka zsolozsmákat rebeg. — »Szabadits meg a gonosztól.«

S a »gonosz« ezalatt fején a kemény kalappal, mit barátjától kért kölcsön, már a falu végén bandukol. Leül egy kilométer kőre és kinyitja az irattáskát, amit pesten vett a méltóságos gróf Teleki téren. Kinyitja és szalonnát, kenyeret vesz ki belőle. Mohón falatozni kezd. Erőt akar meriteni szegény, mielőtt bemegy a községházára, hogy a megüresedett irnoki állást alázatosan megpályázza.

Szavazó-lap.

Alulírott

FALUSI RIADALOM
című
BIHARI LÁSZLÓ
novellájára

adom szavazatomat.

.....
aláírás.

SZABÁLYRENDELET A JÉG FORGALOMBA HOZASÁRÓL

Dr. Láng Sándor tisztifőorvos, egészségügyi főtanácsos elkészítette a jég forgalombahozásáról szóló szabályrendeletet. Ebben kimondják, hogy jeget csak vizvezetéki vizből, vagy pedig olyan vizből szabad csak előállítani, amelyet havonként egyszer a jéggyártó saját költségén bakteorológiai szempontból megvizsgáltat és ha az a viz egészséges. Intézkednek a természetes jégtermelésről is, hogy a fertőzést ezen a téren is kizárják. Arról is intézkedik a rendelet, hogy kik foglalkozhatnak a jég forgalombahozásával, szállításával. Azt is szabályozzák, hogy bizonyos faita jeget hol szabad felhasználni.

—

Nagy sikerrel zajlott le a Kossuth-uccai egyházrész müsoros szeretetvendégsége

Az elmult vasárnap este lelkes és előkelő közönség töltötte meg a régi Dóczi intézet internátusának helyiségeit. A Kossuth utcai egyházrész tartotta meg ezidén az első szeretetvendégségét szép műsor keretében, mely az egyházrész Női Bizottságának agilis rendezésében ment végbe. A terített asztalok mellett mint háziasszonyok a bizottságnak a következő tagjai buzgólkodtak: Özv. Koncz Aurélné, úgyis, mint a Női Bizottság elnöke, Kontsek Kornélné alelnök, Dézsi Istvánné, Dömsödy Ferencné, Pethő Józsefné, Király Julia, özv. Kiss Andrásné, G. Szabó Kálmánné, Zilahy Zoltánné, Birinyi Imréné, Nemes Sándorné, Nagy Lajosné, Polgáry Miklósné úrnők, akik szebbnél-szebb asztalokat terítettek vendégeik számára, amelyek körül ott láttuk nemcsak az egyházrész, hanem a más egyházrészek vezető előkelőségeit is. Ott voltak: Kulin Imre presbiter, a debreceni egyházmegye világi gondnoka, dr. Bessenyei Lajos presbiter, egyházkerületi felügyelő, dr. Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyző, dr. Baskay Ferenc pénzügyi tanácsos, Csikesz Sándor, dr. Kállay Kálmán egyetemi tanárok, Uray Sándor, Baja Mihály, dr. Soós Béla, Sipos Imre, Magyar Bertalan lelkészek, Karay Sándorné és Balogh Istvánné úrnők vezetésével a Templomegyesület tagjai, Mester István máv. főfelügyelő, Dézsi István, Polgáry Miklós, Nemes Sándor presbiterek és egyházrészi tanácsosok és még számosan.

Gyülekezeti éneklés után Baja Mihály vezetőlelkész, egyházkerületi tanácsbiró buzgó imája után Csikesz Sándor egyet. professzor tartott szivbemarkoló bibliamagyarázatot a női lélek krisztusi elszántságáról, melyet áhítatos figyelemmel hallgattak, majd B. Szabó Gabriella úrleány énekelte el mély hatással Beethoven: Vezeklés c. szerzeményét, Forray István zenetanár zongorakisérete mellett. Majd a tea felszolgálása és szünet után Orosz Árpád adta elő Baja Mihály: Szegény apám rab magyar földön c. költeményét, melyhez a zenét Cziriák Zoltán szerzette, Román László zongorakisérete mellett. Ezután id. Bagdy Istvánnak a jeles poétának Nyiri vándor c. költeményét theológus fia, ifju Bagdy István szavalta el nagy hatással. A szép műsor méltó fejezése volt a theológusok alkalmi dupla kvartettjének az előadása, akik H. Bathó János—Gulyás József: Himnusz és Induló c. szerzeményét — melyet négyszólamra vezetőjük, Román László theológus irt át — adták elő szép sikerrel, úgy hogy meg is kellett pótolniok egy-két irredenta dal előadásával. Majd két szép kézimunka kisorsolásával ért véget a kedves összejövetel. Az egyházrész vezetősége ezuton mond köszönetet úgy az asztalt terítő háziasszonyoknak, mint a szereplőknek, valamint a résztvevő kedves közönségnek szives és áldozatot nem kímélő közreműködésükért, amellyel a szép erkölcsi és anyagi sikert betetőzték.

A FOGHÁZBAN ÉRTE DR. MAROSIT AZ EZREDORVOSI ELŐLÉPTETÉS

Érdekes epizódja van a halálosvégü műtét ügyének. Dr. Marosi Imrét ezredorvossá léptették elő. Az eset előzménye az, hogy dr. Marosit még az ominózus ügy előtt terjesztették fel kinevezésre, amely most futott be a honvédügyészségre, ahol közölték is Marosival. Mivel nincs kizárva, hogy a hadbiróság rangvesztésre itéli Marosit, valószinüleg nem sok hasznát veszi az előléptetésnek.

A nomokkerti Ref. Ifj. Egyesület sikeresen vendégszerepelt a kerekestelepi olvasókör Csokonai ünnepélyén

Az Országos Református Szeretetszövetség közgyülése

Elismerés Kiss Ferenc egy etemi tanár érdemei iránt

Budapest, november 28. Kedden este közgyülést tartott az Országos Református Szeretetszövetség. *Puky* Endre dr. közigazgatási biróság elnöke mondott megnyitót. A mai egyház munkásságából — mondotia — a szociális vonás domborodik ki. *Az evangélium szocializmusát kell megvalósitani, különben nem állhatunk meg.* Az elmult év eredményei biztatóak. Nagy a nyomor, de a segitő készség is több irányban és jelentékeny mértékben mutatkozik. Legmagasabb védnökünk, *Horthy* Miklós Őfőméltósága többizben kitüntette szövetségünket jóindulatának jelével. *Kiss* Ferenc dr. debreceni egyetemi professzor nevét emelte ki ezután, Puky elnök és a közönség méltatta a Szeretetszövetség megalapitóját.

Puky Endre jelentette, hogy a kormányzó kabinetirodája utján üzenetet küldött a közgyüléshez. Kiss Ferenc dr. ügyv. igazgató ismertette az üzenetet, amely igy szólt:

Őfőméltósága kifejezést adni méltóztatott annak az őszinte érdeklődésnek, amellyel az Országos Református Szeretetszövetség müködését kiséri.

Meg-megujuló lelkes éljenzés felelt az államfő szavaira, aztán hódoló táviratot küldött a közgyülés.

Kiss Ferenc dr. ügyv. igazgató jelentésében széleskörü képet adott a Szövetség mult esztendejéről. Számos belső ügyet intéztek el s megválasztották az igazgatóválasztmány kültagját is.

Egész Európában havazik

Grácból jelentik, hogy tegnap dél óta szakadatlanul havazik. A hótömegek olyan nagyok, hogy a városban már károkat is okoztak. A telefonok felsővezetékeit elpusztította a hóvihar. Több ház tetejét elsodorta a vihar. A közlekedés nagy akadályokkal küzd. A tüzoltóság állandó készenlétben van.

Berlin, november 28. A mára virradó éjszaka itt leesett az első hó.

Róma, november 28. Észak-Olaszországban már nemcsak a hegyek csucsain, hanem a községekben is havazik. A Bellunon egy méternél is magasabb a hóréteg.

Páris, november 28. Északkelet-Franciaországban most már második napja erősen havazik. A Mosel vidékén a földeket 15—20 centiméteres hótakaró boritja. A Vogézekben és a Jura-hegységben a szorosokat befedte a hó, amely a mélyebben fekvő vidéken is huszcentiméteres hótakarót képez. A vasuti forgalmat csak ugy tudják lebonyolitani, hogy üzembehelyezik a hóekéket.

A Szávaparti Rózsa Sándorok

A csendőrök sortüze ölte meg a két betyárt, akik sorra fosztogatták gazdagokat és a zsákmányt a szegények között szétosztották

Belgrád, november 28. Mitrovics és Szuszics banditák már 1928 óta rettegésbe tartották a Száva partvidékét. Sok gvilkosságot, rablást és utonállást követtek el, de a hatóságok tehetetlenek voltak velük szemben. *Mitrovics és Szuszics régi betyárok módjára csak gazdag parasztokat raboltak ki s zsákmányuk nagyrészét elosztották a szegények között.* Az éjszaka a csendőrség értesült, hogy a két rabló egyik cinkostársnőjük kunyhójában Drazsevác községben rejtőzködik. A környéket egy század csendőrség szállta meg s ma reggel, amikor a rablók el akartak távozni rejtekhelyükről, *puskatüz fogadta őket. A két rabló viszonozta a lövéseket, amire eldördült a csendőrök sortüze s a banditák holtan estek összse.* A küzdelem során egy csendőr is sulyosan megsebesült a banditák golyójától.

Szalacsy Rácz Imre A véres föld c. regénye könyvalakban megjelent, kiadóhivatalunkban kapható.

Szombaton lesz a Vaszary előadása vasárnap a kiallitásának megnyitása

A legnagyobb siker jegyében, példátlan érdeklődés mellett készíti elő nagy gondossággal az Ujságiró Egyesület és a Muzeumbarátok Köre **Vaszary** János festőmüvész jelentőségteljes debreceni előadását és kollektiv kiállitását, amelyekre a fővárosból is előkelő társadalmi és hivatalos tényezők érkeznek Debrecenbe.

A mester, aki külföldön is a legismertebb szaktekintélyek egyike, elméleti téren éppugy, mint a gyakorlati pikturában, a jelenkori müvészet legégetőbb problémáiról tart előadást **„Európai müvészet és nemzetiség“** cimmel **december másodikán délután fél hat órai kezdettel a Déri muzeum nagytermében.** Az Ujságiró Egyesület rendezésében tartandó ünnepi kulturdélutánt az egyesület elnökének üdvözlése vezeti be, mely után a kiváló mübarát és ismertnevü mügyüjtő dr **Hüttl** Tivadar egyetemi professzor méltatja **Vaszary** János világmárkás müvészi munkásságt.

December harmadikán délelőtt pontban féltizenegy órakor nyilik meg a Déri muzenm termeiben a Muzeumbarátok Köre rendezésében a mester nagyarányu képkiállitása. Az ünnepélyes megnyitó beszédet a Kör elnöke **Sesztina** Jenő kormányfőtanácsos mondja. A Vaszary kiállitással kapcsolatosan s vele egyidőben és helyen nyilik meg **B. Kokas** Klárának, a tehetséges debreceni festőnőnek bemutatkozó kollektiv kiállitása, amelyen a müvésznő a izgalmasan érdekes képein kivül teljesen eredeti népi müvészetü magyar szőnyegeit állitja ki.

A rendezőség ezuton is kéri és figyelmezteti a közönséget, hogy a szombat délutáni előadáson pontosan jelenjenek meg, mert a rendkivüli érdeklődés miatt a rendezőség nem tudja garantálni, hogy mindenki helyet kap.

Belépődij se az előadásra, se a kiállitásra nincs.

Villany-, rádiószereléseket, olcsón és jól Nánássy Lajos készit Kálvintér 3.

Nagyságos Asszonyom!

Mikulásra Kedves férjét lepje meg egy elegáns reggeli kabáttal vagy egy nélkülözhetetlen dressin coats különlegességgel, a Magyar Ruhaipartól.- Tekintse meg kirakatunkban és nem fog lemondani róla.- Ára potom olcsó.- Magyar Ruhaipar
Bika szálló épületében.-

HIREK

— **Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:** „Kossuth", Piac u. 26. Telefon 29—56. „Reménység", Csapó u. 22. Telefon 34—21. „Isteni gondviselés", Petőfi tér és Teleki ucca sarok. Telefon 29—81. „Csokonai", Mester u. 45. Telefon 10—15. „II. Rákóczi", Külsővásártér és Miklós ucca sarok. Telefon 23—43. „Mátyás király", Nyilastelep, Vámospércsi ut 16. „Árpád fejedelem", Csapókert, Jánossy ucca 44.

— **A Homokkerti Olvasó Egylet családias összejövetele.** A Homokkerti Ref. Olvasó Egylet december h. 3-án, vasárnap este 5 órai kezdettel családias összejövetelt és műkedvelő előadást rendez. A jól szervezett homokkerti műkedvelő gárda előadásában színre kerül Tóth Ede: Tolonc cimü 3 felvonásos népszinmüve. Az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Az összejövetel tánccal lesz összekötve. Belépődij nincs.

— **Vallásos délután a Kossuth uccai templomban** nov. 29-én, szerdán délután 5 órakor. Előima: Neubauer Károly th. Bibliát magyaráz Veress Sándor th. Énekel Nagy József Sándor th. Orgonán kiséri és az ünnepélyen az éneket vezeti Román László th. Utóimát mond Tokaji József th.

— **Háziestély a Wolaffka-telepen.** A Wolaffka-telepi olvasókör vigalmi gárdája dec. 3-án, azaz vasárnap este fél hét órai kezdettel müsoros háziestélyt tart, melyre az egylet tagjait és vendégeit tisztelettel látja a rendezőség. Belépődij nincs. Muzsikál a Nagyházi-zenekar.

— **Szombaton lesz az Ady Társaság Ady-emlékünnepélye.** Hirt adtunk már arról, hogy a Debreceni Ady Társaság ezen héten készül megtartani szokásos Ady-emlékünnepélyét. Az ünnepély nem mint első izben közöltük, vasárnap, hanem szombaton délután fél 6 órai kezdettel a Kollégium disztermében lesz. Az idei Ady-emlékünnepre az egyetemi ifjuság legkiválóbb képviselőit hivta meg a Társaság szereplőkül, akiknek a szereplése igen nagy érdeklődésre tarthat számot. Ady Endre debreceni évei, az ifjukor évei voltak és igy méltó a költő emlékéhez, hogy a Társaság a fiatalokat szólaltatja meg, amikor Ady Endréről emlékezik. A szombati ünnepély szereplői a következők lesznek: Juhász Géza bevezető beszéddel, Gulyás Pál, Kondor Imre, Tóth Béla és Zsohár István tanulmányokkal, Ries Janka és Paragh László Ady-vers szavalatokkal, Matta János költeményeivel, a Bethlen Gábor Kör szavalókórusa Ady interpretálásokkal szerepelnek.

— **A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete** f. évi december hó 10-én rendkivüli közgyülést tart a Kereskedő Társulat Ferenc József ut 10. sz. alatti disztermében, melyre tagjait ezennel tisztelettel meghivja. Tárgy: Alapszabálymódosítás.

Holnap tartja meg a Szent Erzsébet Egyesület vig András-estjét a Bikában

Holnap, azaz csütörtökön délután 6 órai kezdettel lesz a Szent Erzsébet Egyesület nagysikerünek igérkező táncos teaestje az Arany Bika Boeskay-és üvegtermében. Meghivókat ezuttal nem bocsát ki a rendezőség. Ezuton hivja meg Debrecen uriközönségét jótékonycélu teaestjére. Rögtönzött müsor és tréfás Andrásnapi hagyományos szokások fogják szórakoztatni a n. é. közönséget. Zenét a Fejes szalonzenekar fogja szolgáltatni.

Teajeggyel kombinált belépőjegy ára 1.20 P. Az ozsonnát az étterem tulajdonosa szervirozza. A rendezőség felkéri az est háziasszonyait és házikisasszonyait, valamint mindazokat, akiknél jegyek vannak kint, hogy holnap, azaz csütörtökön délelőtt 10—12 óra között jelenjenek meg áttekintés végett, vagy küldönceiket küldjék az egyesület hivatalos helyiségébe (régi főposta, MANSz iroda). Asztaligénylések ugyanott eszközölhetők.

x Ha Ön gyorsan akar, jól megkönnyebbülni, Használjon „IGMÁNDI"-t s be fog teljesülni.

— **Hirtelen halál az orvosi rendelő ajtajában.** Báki János 52 éves hetei gazda szorgalmasan végezte dolgát Vásárosnaményban, éppen fuvarosait utasította, mikor arról kezdett panaszkodni, hogy mellében nagy fájdalmakat érez. Ajánlották neki, hogy menjen orvoshoz, amit Báki gazduram meg is fogadott. Dr Roóz Andor orvos kapuján lépett be Báki kisérőjével egyetemben, mikor a rendelő ajtó előtt hirtelen összeesett, elájult. Mire a doktort kihivták a rendelőből, már Báki meghalt. Szívszélhüdés ölte meg. Felesége és gyermekei gyászolják, akik a birósági engedély megadása után szekeren szállították haza Hete községbe édesapjukat.

— **Mikulás a Svetits-intézetben.** A Svetits Szövetség szeretettel közli tagjaival, hogy ezidén is, mint minden évben, megérkezik a Mikulás december 5-én délután 3 órakor a Svetits-intézet tornatermébe. Felkérjük a szülőket, hogy legkésőbb 30-án (csütörtökön) délig a zárda kapusnál szíveskedjenek bejelenteni gyermekeiket, irásba adva azok jó és rossz tulajdonságait, hogy azokat a Mikulás bácsinak idejében eljuttathassuk. Mindnyájunk örömére közöljük, hogy az idén Könecz Nagy Gézáné urnő fog az ő utólérhetetlenül kedves modorában a gyermekeknek lebilincselő mesét mondani. Elnökség.

— **A Debreceni Jótékony Nőegylet** mükedvelői által előadandó Gyurkovics lányok III. felvonásában előadandó lakodalmi tánc táncosait felkéri a rendezőség, hogy szerdán este hét órakor Ch. Perczel Karola tánctermében, Piac u. 59. sz. tánepróbára pontosan megjelenni szíveskedjenek.

— **Az Árpádtéri egyházrész bibliaórája** szerdán este hat órai kezdettel a Kassai ut 12. sz. alatti gyülekezeti teremben. Imádkozik Gacsályi Károly hittanhallgató. Bibliát magyaráz Magyar Bertalan h. lelkész. Felolvas Nagy György hittanhallgató, szaval Bozsódi Ferenc hittanhallgató. Utóimát mond Alföldi Ernő hittanhallgató. A Nőegylet és leánykör ugyancsak szerdán délután négy órai kezdettel tartja összejövetelét a gyülekezeti teremben. Ezekre az alkalmakra szeretettel hiv az egyházrész vezetősége minden érdeklődőt.

— **Szeretetuzsonna az Árpádtéri egyházrészben.** Az Arpádtéri Nőegylet vezető tagjai közül legutoljára Nagy Dezsőné látta szeretetuzsonnára a nőegyleti tagokat a Kassa ut 12. sz. alatti gyülekezeti teremben. Bibliát olvasott imádkozott Magyar Bertalan h. lelkész. Záróimádságot Márki Kálmán s. lelkész mondott.

x Légelzáró vattazsinór ajtó-, ablaknyilás elszigetelésére kapható Kántor Ernő és Társánál.

— **A Magyar Pszihológiai Társaság esztétikai szakosztályának felolvasó ülése.** A Magyar Pszihológiai Társaság életképességét és fejlődését jelenti, hogy ez év novemberében megalakította esztétikai szakosztályát. Elnökévé dr Mitrovics Gyulát, a debreceni egyetemi professzorát választotta meg az alakuló ülés, akinek a magyar esztétikai irodalom nagyon sokat köszönhet. A budapesti sajtó képviselői előtt ismertetett programját ugylátszik szóról szóra veszi, mert már az alakuló ülés után a most következő első felolvasó ülésen is a fiatal esztétikus gárda tagjai szerepelnek a tárgysorozatban. Az említett felolvasó ülést f. évi december hó 2-án délután 6 órakor a gróf Apponyi Albert Poliklinika nagytermében tartják a következő tárgysorozattal: 1. Mester János dr: Gentile esztétikája. 2. Dénes Tibor dr: A szépfogalom és a lélektan.

— **Áldott állapotban levő nők és ifju anyák** a természetes „Ferenc József" keserüvíz használata által rendes gyomor- és bélmüködést érnek el.

— **Ma, szerdán tartja meg Hankiss János franciairodalmi előadását vetitett képekkel.** Szerdán, f. hó 29-én délután 6 órakor a Városháza közgyülési termében tartja meg dr Hankiss János egyetemi professzor első előadását Hugo Victorról. Az a nagy érdeklődés, mely a mult ciklusban Hankiss professzor Balzac előadásai iránt megnyilvánult, késztette reá az Egyetemi Népszerü Főiskolai Tanfolyam rendezőbizottságát, hogy felkérje dr Hankiss János professzort, hogy a mult század nagy világirodalmi jelenségét Hugo Victort bemutassa Debrecen város müvelt közönségének. A világirodalom régebbi termékeit kevésbé ismeri közönségünk, beéri azzal, amit az iskolában tanult, pedig épp ezek a termékek azok, amelyek fenntartják a kapcsolatot az elmult idők szellemével. Az előadás vetitettképes. Belépti dij nincsen.

— **Ellopták a szerszámait.** Sulyok Elek ny. MÁV irodatiszt, Szigligeti u. 14. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a fáskamaráját feltörte és onnan különböző lakatos szerszámokat 40 pengő értékben ellopott. A tolvaj után a nyomozás megindult.

— **Hét nap óta éjjel-nappal tart egy lakodalom.** Ez aztán az igazi, hetedhét országra szóló magyar lakzi, amely még a meséken is tultesz. Hét nap óta éjjel-nappal szakadatlanul tart s mint a bajai tudósítás száz százalékig szavahihetően jelenti, még mindig nem szakadt vége. Szeremle a nagy dáridó központja. A község két legmódosabb gazdájának gyermekei esküdtek egymásnak örök hűséget. Boltos Ferenc hatökrös gazdának leányát, Boltos Juliskát vette feleségül ifj. Kovács Lajos, idősebb Kovács Lajosnak, a falu leggazdagabb polgárának fia. Az esketési szertartást Tóth Bálint szeremlei lelkész végezte csütörtökön, de a lakodalmi vigasság már vasárnap vette kezdetét, azóta egyre tart és ezidőszerint még egyáltalában nem lehet megjósolni, hogy mikor szakad vége. Szeremléről és a környékbeli községekből közel ezer vendéget hivtak meg. Terítékre került eddig: négy tehén, két borju, két másfél mázsás sertés, nyolc birka, 1400 baromfi, közel 4000 liter bor, több szekérrakomány kenyér, több métermázsa rétes és egyéb sütemény, rengeteg alma, szőlő, dió és befőtt. A lakodalmon nyolc cigányzenekar játszik felváltva, éjjel-nappal.

— **A HONSz köszönete.** Kérő soraink ra a következő nemeslelkü adományok, illetve felajánlások érkeztek be csoportunkhoz: Kemény János vendéglős (Kis Pipa) hetenként egy személyre három ebéd, Tóth Imre vendéglős (Korona) hetenként két ebéd, Vidoni Testvérek 10 drb 5 kg. utalvány összesen 50 kg. orjacsontra. Fekete László sütőmester hetenként kétszer egy-egy kenyeret, Nikolics Milán sütőmester hetenként háromszor 2—2 kg. kenyeret, Kiripolszky Károly sütőmester hetenként egyszer egy kenyeret, Nedeczky László sütőmester minden hónap elsején egy 5 kg-os kenyeret, Radics István sütőmester minden héten egy 5 kg-os kenyeret és azonkivül a HONSz igazolvánnyal ellátott tagjai részére a családjuk számára szükséges mennyiségben a friss és jóizü félfehér és barna (nem árpás) kenyeret önköltségi áron — a legkisebb haszon felszámítása nélkül — bocsájtja a tél tartamára a csoport tagjainak a rendelkezésére. Vass László fa- és szénkereskedő 5 q hazai szenet, Jakobovits Henrik szénkereskedő 3 q szenet, Erdélyi Tüzifa és Szénkereskedés (Ihász Henrik) 2 q szenet, Bajomi Józsefné tüzelőtelepe 2 q fát és 3 q szenet. A nemeslelkü és áldozatkész adakozóknak nyomorgó és inséget szenvedő tagjaink nevében a leghálásabb köszönetünket nyilvánítjuk. Vajha nemes példájuk minél számosabb követőre találna. A HONSz csoport elnöksége.

GYÁSZ ROVAT

Villás Ferenc temetését szerdán délután a Köztemetőben Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik felejthetetlen férjem és édesapánk elhunytával részvéttel voltak, a MÉMOSz és Vasas Dalárda tagjainak megjelenésükért, illetve közreműködésükért ezuton mondunk köszönetet. Ázv. Béres Andrásné és gyermekei.

— Dr Zoltai Lajos előadása a zsidó reálgimnázium irodalmi délutánján. A debreceni zsidó reálgimnázium az idén felujitja irodalmi délutánjait, amelyek éveken át értékesnél értékesebb előadásokat nyujtottak a debreceni müvelt zsidóság számára. Az idei előadások sorozatát dr Zoltai Lajosnak, a városi muzeum nyugalmazott tudós igazgatójának a felolvasása fogja megnyitni. Dr Zoltai Lajos, aki kétségkivül legbuzgóbb kutatója és legalaposabb ismerője Debrecen multjának, most a debreceni zsidóság történetének pártatlan, tudományos feltárásán dolgozik s felolvasása tárgyát is ebből a körből meriti. A debreceni zsidók letelepedéséről fog előadni a kiváló tudós, aki nemcsak megbizható kalauz szokott lenni a mult utvesztőiben, hanem bármiről is, élvezetessé, érdekessé is tudja tenni a tárgyat. Igy bizonyosra vehető, hogy Zoltai Lajos előadása, amely előtt dr Kardos Albert tart bevezető beszédet, nagyszámu közönséget fog szombaton délután félhat órára az izr. hitközség tanácstermébe vonzani, ahol első idei irodalmi délutánját tartja a zsidó reálgimnázium.

— Magántisztviselők taggyülése. Szombaton este fél 9 órakor taggyülés lesz a magántisztviselőknél, melynek keretében **Kertész** Miklós orsz. gy. képviselő, a szövetség főtitkára is beszámol aktuális kérdésekről. Ezenkivül néhány vezetőségi és választmányi hely betöltése, valamint a téli program előkészitése teszik jelentőssé az értekezletet. A vezetőség ezuton is kéri t. tagjait, hogy a fontos tárgysorozatra való tekintettel jelzett időben pontosan jelenjenek meg a csoport Arany János u. 30. sz. helyiségében.

x Kisasszony, Ön rettenetesen vén! Kina lelkét fehér ember sohasem fogja megérteni, mert a Mennyei Birodalomban furcsa szokások uralkodnak. Igy például egy kinai lányt csak akkor lehet meghóditani, ha a férfi azt mondja neki: Kisasszony, Ön rettenetesen vén!... Vagy ezt: Önhöz képest én csak egy nyafogó pólyásgyermek vagyok! — Sehol annyi érdekességet nem olvashatunk a világ népeiről, különös szokásaikról mint Tolnai Világlapjában, amely képekben és irásban minde nérdekességről beszámol.

x Élővirágkoszoruk 5 pengőtől. Cserepes, vágott virágok legolcsóbban Rózsa virágcsarnokban.

— Dr Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyző ujszülött kisfiát, aki november hó 1-én született, az elmult vasárnap, november 26-án keresztelte meg bensőséges családi összejövetel keretében dr Kováts János István ny. államtitkár, budapesti theológiai tanár. Az ujszülött a keresztségben Sándor nevet kapott. A keresztszülői tisztet Bakó László szegedi lelkész és neje, szül. Kótay Viola töltötték be.

UJ CIPŐÜZLET!

mielőtt cipőszükségletét beszerezné, sziveskedjék Csapó utca 36. alatt, bent az udvarban cipőraktáramat megtekinteni, ahol divatos formákban egyes pár cipőket olcsón árusitok.

ERDEI ERZSÉBET

Négy lopott kerékpár megkerült, jelentkezzenek a károsultak

A rendőrségnek hatalmas munkát adnak a kerékpárlopások, mivel ritkaság az a nap, amikor legalább egy kerékpárlopást ne követnének el. A közönség nem elég óvatos, uton-utfélen otthagyja a kerékpárját és a tolvajok kényelmesen üzhetik ezt a jól jövedelmező, amellett aránylag alig veszélyes bünceselekményt. A lopott kerékpárt szétszerelik és az alkatrészeket könnyedén értékesitik. Tegnap Molnár József Lónyai u. 22. sz. alatti lakos hagyta könyelmüen a Péterfia u. 61. sz. ház előtt a kerékpárját, ahonnan ismeretlen tettes ellopta.

A rendőrség erélyes nyomozása sok nehézség dacára is sok eredménnyel jár és négy lopásból származó kerékpárt szállitottak be a rendőrségre. Két Csepelt, egy Wundert és egy ismeretlen gyártmányu kerékpárt. **A károsultak felvilágositást kaphatnak a rendőrségen, II. em. 85. sz. alatt.**

—

— Halász Miklós gazdasági akadémiai tanár kitüntetése. Megirtuk már, hogy Halász Miklós debreceni gazdasági akadémiai tanárt a kormányzó a vitézi rend érdekében kifejtett értékes munkássága elismeréséül legfelsőbb elismeréssel, a Signum Laudissal tüntette ki. Halász Miklóst a debreceni székhelyü hatodik számu vitézi törzsszék terjesztette fel a legmagasabb kitüntetésekre azért az értékes munkásságért, mellyel tiz éven keresztül buzgólkodott a vitézi rend anyagi jólétének emelésében. Tiz esztendőn keresztül működött Halász Miklós a hatodik számu vitézi szék körletéhez tartozó vitézi székek, Hajdu, Szabolcs, Szatmár és Bihar vármegyék területén, mint gazdasági szakértő és tanácsadó. Ilyen minőségben irányította az illetékes vitézeket gazdálkodásban, valamint gazdasági ellenőrzést is végzett és elsősorban Halász Miklós érdeme az, hogy a hatodik vitézi törzsszék vitézei a gazdálkodás terén szép eredményeket értek el és a vitézi telkek nagy nemzeti munkájában előbbre jutottak. Fenti munkának és érdemes szolgálat jutalmául érte most aztán Halász Miklóst a kormányzói kitüntetés, melyet ünnepélyes keretek között fognak átnyujtani a vitézi törzsszék által rendezett ünnepélyes alkalommal Halász Miklósnak.

x Világhirü EARL-GREY angol teakeverék megérkezett Esterházy husleraktár - Piac ucca 30

— Megválasztották a hajduböszörményi városi pénztárost. Most zajlott le Hajduböszörményben a városi pénztárosválasztás. A vármegye részéről dr Nábráczky Béla főjegyző jelent meg, hogy a vármegye képviseletében vegyen részt a választáson. Összesen nyolc pályázat érkezett be a megüresedett pénztárosi állásra és a pályázók közül Nagy Imre helyettes pénztárost választották meg negyvenhét szavazattal.

x Szerelem a szinpadon és az életben. A szinészek szerelméről és házasságáról rendkivül érdekes cikket közöl a Délibáb uj száma, amely 84 oldal terjedelemben és gazdag tartalomal jelent meg. Ezenkivül pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágerszövegeket, szinházi beszámolókat, filmriportokat, egyfelvonásos szindarabot, folytatásos regényt és közel száz képet talál az olvasó a népszerü szinházi képeslapban. Egy szám ára 20 fillér.

— A Debreceni Orvosegyesület november hó 30-án, csütörtökön délután 6 órakor a belklinika tantermében tartja V. tudományos ülését. Tárgysorozaton bemutatásokkal Keller Ferenc, Hüttl Tivadar, előadásokkal Szép Jenő és Dóczy Gedeon vesznek részt.

— A Mácsai Dalkör a szokásos havi barátságos tánccal egybekötött összejövetelét december hó 3-án, vasárnap este 8 órai kezdettel az Angol Királynő zöldtermében tartja. Tekintettel a Mikulás közelségére, a dalkör énekszámain kivül humoros és magánszámok lesznek. Belépődij nincs, ruhatár kötelező. Helybiztositás az Angol Királynő Varga Lajos főpincérénél előjegyezhető.

— Helyreigazitás. Egyik hirünkkel kapcsolatban Horváth István ny. miniszteri tanácsos Szegedről közli, hogy unokája nem nála lett beteg, hanem már Dunántulról hozta a bait.

— KIE hirek. Ma este 8 órakor tartja a KIE-ben, Piac u. 36 alatt Kovács Péter országos KIE titkár előadását a „Földmüves KIE munkájáról". Müvészi énekszámot ad elő Bakó József KIE tag, Dávid Margitka zongorakisérete mellett, mig parasztköltők verseiből Kiss Tamás ad elő. Belépődij nincs. — Csokonai ünnepély a nyilastelepi KIE csoport rendezésében ma este 7 órakor a ref. iskola nagytermében. Előadást tart Zsohár István jh., iró. Csokonai verseket adnak elő a csoport tagjai. Belépődij nincs. — A ma ifjuságának problémái cimen rendez a KIE vitaestet november 30-án, csütörtökön este 8 órakor. — A Külmissziói Szövetség tudatja tagjaival, hogy szeminárium ma délután lesz 5—6-ig a KIE-ben, Piac u. 36. szám alatt. — Nagy népballada-est a KIE faluszemináriumában december 1-én, pénteken este fél 8 órakor a KIE otthonában, Piac u. 36. A nagyszabásu népballadaest szereplői: Juhász Géza dr irodalomtörténeti iró, Szabó Emil zenedei tanár, zongoraművész, Nagy Tibor, a faluszeminárium titkára, Erőss Tibor énekes, Székács Sámuel szavalóművész, Kiss Tamás és Csiky Pál. A balladaest nyilvános jellegü, belépődij nincs.

x Csak néhány napig tartózkodik már Prof. Sergius, a népszerü grafológus városunkban. Az előrelátható torlódások elkerülése miatt értesiti a mester az érdeklődőket, hogy Batthyányi ucca 9. szám alatti lakásán a kora reggeli óráktól este 9 óráig minden időben felkeresheti. Aki kiváncsi a multjára jövőre, vagy családi körülményei kialakulására, siessen felkeresni, mert már csak kevés idő áll rendelkezésére. A jellem megállapitási dija két pengő, a jóslást pedig teljesen dijtalanul csinálja meg minden látogatójának.

— Lopják a kabátokat. Nagy Lászlóné Kincseshegy u. 39. sz. a. lakos panaszt tett a rendőrségen, mivel a csapókerti iskola folyosójáról ellopták kisfia télikabátját. Horváth Antal Nagycsere 129. sz. alatti lakos a Harsányi malom előtt állt meg a szekerével és amig bement, rövid télikabátját a lovakra terítette. Mire azonban kijött a malomból, a kabátja eltünt. A kabáttolvajokat keresi a rendőrség.

x Szőrmeárukat, lengyel bundákat legolcsóbban a szinház-átjáróban szerezheti be.

— A bajnoki sakkverseny. Az Ujságiró Clubban folyó bajnoki versenynek már az első napja meglepetéseket hozott. Dalmy Barna, mint a világos bábok szép vezetője szép és értékes győzelmet aratott a sziciliai védelmet játszó Wessel Imre, a verseny favoritja felett, mig Császár Imre, a fiatal győri sakkozó vezércsel játszmában Kónya Kálmánt győzte le. Barcza Gedeon nehéz akadályon jutott tul Ambrus Sándor legyőzésével. Torma Sámuel élénk menetü királycsel játszmában nyert Kiss Ernő ellen. Fejér György szicíliai játszmában Boczán József ellen, mig a Kovács Gábor—dr Kocsis Sándor játszma döntetlenül végződött. Dr Barabás Béla, aki az utolsó pillanatban lépett a küzdők sorába szabadnapos volt. A legközelebbi fordulón a következő párok mérkőznek: Kovács—dr Barabás, Fejér—Ambrus, Császár—dr Kocsis, Dalmy—Boczán, Torma—Kónya és Kiss—Wessel, Barcza szabadnapos.

GYOMOR- ÉS BÉLZAVAROKNÁL, étvágytalanságnál, szorulásnál, fölfuvódásnál, gyomorégésnél, felböfögésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1—2 pohár természetes „**Ferenc József**" keserüvíz alaposan kitisztítja az emésztőutakat.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Sass Sándor vill. szerelő s. leány: Katalin; Nyilas István gazdálkodó, fiu: Miklós és 1 törvénytelen ujszülött.

Házasságok: Ország Mihály cipészsegéd—Pesti Ilona, Szabó Gyula cipészmester— Kain Ida.

Halálozások: Kertész Kálmán r. kath. 76 éves, Vigkedvü Mihály u. 13. sz. Bartha Bálint ref. 82 éves, Nyil u. 60. sz.

x Váratlan hideg otthontartózkodásra késztet. Élvezetet csak rádiója nyujt. Csak komoly helyre menjen vásárolni. Mayer Emil okl. gépészmérnöknél gyári lerakat, átépitések, javitások. Erősáramu hálózat készitése stb. Burgundia 15. Telefon: 15—79.

— Uri és hölgyfodrászsegédek figyelmébe! Felhivom az uri és hölgyfodrászsegédeket, hogy folyó hó 30-án, csütörtökön este fél 8 órakor az Iparos Kör helyiségében (Simonffy u. 1-c. II. emelet) alakuló összejövetelen mindenki pontosan megjelenni szivesked-jen. Argyelán.

— Sulyos baleset az üzletajtóban. Tegnap délben az Árpád tér 5. szám alatt levő füszerüzletbe petroleumért akart bemenni Csillag András 20 éves gazdasági cseléd, aki a Fancsika 56. szám alatt laki. Az ajtóban megbotlott és olyan szerencsétlenül esett el, hogy a nála levő üveg eltört és a cserepek a bal csuklóját összevagdosták. A kihivott mentők első segélyben részesitették, majd kivitték a sebészeti klinikára, ahonnan kezelés után elbocsátották.

— A Dóczi polgári leányiskola Miklós-napi ünnepélye. A Dóczi polgári leányiskola ifj. vöröskereszt csoportja december 6-án délután 4 órakor az uj Dóczi tornatermében a kormányzó tiszteletére ünnepélyt rendez a szegénysorsu tanulók tandijsegélyezésére. Az ünnepély fénypontja: Baja Mihálynak, az országoshirü költőpap, a Petőfi Társaság tagjának egyenesen erre az ünnepélyre irt gyönyörü költeményei: „Kenderesi pusztaságon", „Üzenet Horthy Miklósnak" és még a nagynevü költőnek „Horthy dalok" cimü dalai, valamint — az irodalom terén szintén szép sikereket elért — dr Szabóné, Bodiczky Arankának — az intézetnek volt kiváló növendékének — szintén ez alkalomra irt: „Mikulás az iskolában" cimü jelenete. Városunk e két kimagasló irója és irónőjének ez ünnepélyre irt müve oly érték, olyan gyöngyszem, mely teljes biztositék az ünnepély nivósságáért. Az előadást Zilahi Polgáry Ibréné, a vöröskereszt elnöktanárnője rendezi a tőle megszokott precizitással. Részletes müsor az ünnepélyen kapható. Belépődij nincs, de müsormegváltás — tekintve a jótékonycélt — kötelező. Müsor földszintre 50 fillér, karzatra 20 fillér. Volt növendékeket, ismerősöket, jóbarátokat szeretettel fogad és vár a rendezőség.

Az ember sorsa irásában van

PYTHIA

az egyetlen párisi magyar grafológus. **Budapest, Főherceg Sándor u. 9. sz.** Vidékieknek levélben is tanácsot, irányitást ad családi, üzleti gyermeknevelési kérdésekben. — Hozzátartozók kézirása mellékleendő.

Agyonlőtte magát esküvője előtt a menyasszony

Különös hátterü öngyilkosság játszódott le Jászberényben, Kiss József gazdálkodó portáján.

Kiss Józsefné eltávozott, hogy néhány bevásárlásnak eleget tegyen, leánya Erzsébet esküvő előtt állott. Még pár nap kellett volna, hogy Pesterzsébetről megérkezzen a vőlegény, Jelinek Gyula hentes-mészáros, akivel a leány már ki is volt hirdetve és a közeli napokra tüzték ki az esküvőt.

Amikor az anya hazaérkezett, keresték a leányát. Férje azt mondta, hogy valószínüleg benn lesz a szobában. Az anya a szobában az ebédlőasztal alatt találta meg a leányt élettelenül. A *mennyasszony ugyanis egy frommer-pisztollyal halántékon lőtte magát.* Hogy esküvője előtt miért lett öngyilkos, titkát magával vitte a sirba.

Miután az öngyilkosság nyilvánvaló volt, az ügyészség megadta a temetésre az engedélyt.

—

Nézze meg
Marx zsurkirakatát!

Sverlihovszky festőművésznövendéket tegnap este leütötték a Nyulason

Beszállitották a sebészeti klinikára, állapota sulyos.

Tegnap este véres támadás történt a Nyulason. A támadás áldozata Sverlihovszky Jenő ismert festőművésznövendék, Sverlihovszky János volt kassa—oderbergi vasuti főkalauz fia, ki nagy részt vesz a revíziós mozgalmakban és a tót világszövetség egyik vezető tagja.

Sverlihovszky Jenő festőművésznövendék 13 éves öccsével tegnap este a tüzéreknél szolgáló testvérét kisérte el, aki szüleit látogatta meg és estére vissza akart térni a kaszárnyába. Mikor a házuktól párszáz lépésnyire jártak a sötét uccasarokról elébe ugrott egy fiatalember és husánggal fejbeütötte. **A festőművésznövendéket azonnal elöntötte a vér, összecsett** a támadó pedig a sötétben rohanva eltünt. A tüzér 20 lépésnyire követte testvérét, igy nem akadályozhatta meg a támadást, de nyomban testvére segitségére sietett. Látva, hogy sulyos sérülésről van szó, értesitette a mentőket, **kik az erősen vérző és eszméletlen állapotban lévő festőmüvésznövendéket beszállitották a sebészeti klinikára.** Ott megállapitották, hogy állapota igen sulyos, mert a fején **nyolc centimét.r hosszu mély seb van.** Kiderült, hogy a karján is van véralafutásos sérülés. Még az éj folyamán megröntgenezték. Bár a sérülés sulyos, de ha komplikációk nem állnak be, a sebesült megmenthető lesz az életnek.

A festőművésznövendék atyja még az este folyamán feljelentést tett fia támadója ellen a rendőrségen. A támadót Garai László Izsák uccán lakó fiatalember személyében vélték felfedezni, sőt a sebesült mikor magához tért, határozotta állitota, hogy Garai üötte le, akivel néhány hónappal ezelőtt összetüzése volt.

Érdekes, hogy este kilenc óra tájban megjelent a rendőrségen Garai László is bekötött fejjel és azt állitotta, hogy ő **is megsebesült és hogy a verekedés kölesönös volt.** Ezt azonban a sérült festőművésznövendék határozottan tagadja. A rendőrség az ügyben megindította az eljárást. Garait elbocsátották a rendőrségről.

—

Ne tegyen rossz fát a tüzre,
mert jó minőségüt is kaphat GABANYI utóda Láng Miklós cégnél, Csapó ucca 28. Tel. 24-49.
Tüzifa, mindenfajta magyar szén szobafütéshez, külföldi koksz, brikett, kovácsszén házhoz szállitva kicsinyben és nagyban. Debrecen legrégibb széntelepe.

KÖZGAZDASÁG

ORSZÁGOS GAZDAGYÜLÉS

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara november 26-án Mezőberényben gazdaérdekképviseleti gyülést tartott, melyen rendkivül nagy számmal jelentek meg a gazdák és földmivesek.

Varga László mezőgazdasági kamarai titkár ismertette a gyülésen a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamarának az agrárválság orvoslása érdekében foglalt állásfoglalását, az uj gazdahitelügyi rendezéseket, valamint azoknak kiegészitése és módositása tárgyában a kamara által a kormány elé terjesztett gazdakivánságokat. *A gazdagyülés egyhangu határozattal csatlakozott a kamara állásfoglalásához, táviratilag kérte dr. Kállay Miklós földmivelésügyi minisztert a tiszántuli gazdakivánságok legsürgősebb teljesitésére.*

A gazdagyülés felszólalói elkeseredett hangon ecsetelték az agrárlakosság és a mezőgazdasági termelés rendkivül sulyos helyzetét és egyre fokozódó leromlását. Hangsulyozták, hogy Magyarország jövőjét a magyar földre és a magyar földmives társadalomra kell felépiteni és mielőbb biztositani kell az agrárérdekeltség számára a gazdaságpolitika irányitásában azt a sulyt, amely egy agrárországban a gazdalakosságot megilleti.

Elhatározta a gazdagyülés, hogy felkéri az Országos Mezőgazdasági Kamara elnökségét, hogy az ország *minden községe gazdáinak bevonásával hivjon össze Budapestre egy országos gazdanagygyülést* a gazdakivánságoknak megtárgyalására és annak dokumentálására, hogy az egész ország gazdatársadalma egyakaratlal sürgeti a törvényes érdekképviseletek által előtárt javaslatok szellemében az agrárválság likvidálását.

—

DEBRECENI SERTÉSVÁSÁR

A hétfői sertésvásáron a kövérpiacon gyenge volt a felhajtás, körülbelül csak 200 darab kövér sertést hoztak piacra. Gyenge kereslet mellett nem alakultak ki árak, de a kilogramonkénti ár *1—2 fillérrel emelkedett.* Jóminőségü 68—70 fillér, kivételesen 72 fillért is fizettek egészen prima zsirsertésért. Közepes 66 fillértől, a silány 58 fillérnél kezdődött.

A sovány piacon 300 körül volt a felhajtás. Öreg sovány hizónak való 60—70 fillér, süldő 80—100 fillér között mozog.

LÓ- ÉS SZARVASMARHAVÁSÁR

A keddi lóvásáron a felhajtás közepes. Jóminőségü ló 250-től 280-ig, közepes minőség 150 pengőnél kezdődik, silány 40-től fölfelé.

A szarvasmarhavásáron nagy a felhajtás. Szopós borju 60—70 fillér kilogramonként, vágómarha 30—36 fillér, kivételesen 40 fillér, fejős tehén 90-től 270 pengőig, minőség szerint. Jármos ökör páronként 300—500 P.

TERMÉNYTŐZSDE

Határidőüzlet: Buza márciusra 7.87—89, május 7.98—8.00. Rozs márciusra 4.78—80. Tengeri májusra 8.15—17.

Készáruüzlet: Buza: tiszai 77 kg 7.50—7.70, 78 kg 7.60—7.80, 79 kg 7.70—7.90, 80 kg 7.80—8.00, felsőtiszai 77 kg 7.35—7.50, 78 kg 7.45—7.60 79 kg 7.55—7.70, 80 kg 7.70—7.85, Rozs pestvidéki 3.85—3.95, tak. árpa I. 6.70—6.80, tak. árpa II. 6.50—6.60, sörárpa I. 0.50—11.50, sörárpa II. 9.00—9.50, sörárpa III. 7.50—8.50, zab I. 7.70—7.80, zab II. 7.60—7.70, tengeri 8.30—8.40, korpa 5.50—5.60.

A készáruvásáron buza 5—10 fillérrel olcsóbb, rozs és zab nem változott, tengeri és korpa 5—5 fillérrel drágább.

Mosott rongyot
vesz
lapunk nyomdája.
József kir. herceg-u. 1.

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán: **Glória.** Gustav Frőhlich, Brigitte Helm világfilmje. Megelőzi: **Adolár, te csalsz,** Paud Hörbiger, Fritz Schultz főszereplésével. Előadások: 7 és 9 órakor.

— **Sirius mester álma.** Sirius mester érdekes álmot álmodott, amint arról a lapokat értesiti. Térkép, gyászfátyol, galambok, csillagok szerepeltek az álomban, amelyből a kitünő mester azt állapitja meg, hogy 1934 julius hónap körül létrejön a világbéke. Sirius nem először jósol béketerminust. A világháboru alatt, 1917 szeptemberében azt álmodta, hogy 1918 október 6-án véget ér a háboru. S igy is történt: Wilson elnök, a megálmodott napon, 1918 október 6-án kapta meg a békejegyzéket. Sirius mester most erősen bizakodik, hogy ez a második békejóslata is beválik s a jövő nyár meghozza a világbékét s meghozza Nagy-Magyarországot.

— **Három munkás tüzhalála.** A stájeri celluloid gyár egyik épületében, ahol főkép nyersanyagok voltak elraktározva, tegnap délután tüz ütött ki. A helyiségben dolgozó munkások közül kettőnek sikerült kimenekülni, három nak azonban csak megszenesedett holttestét találták meg. Két munkás még hiányzik. A tüzet sikerült elszigetelni.

— **A Siketnémákat Gyámolító Egyesület** folyó hó 30-án délután 5 órára összehivott közgyülését — közbejött akadályok miatt — nem a vármegyeháza, hanem a városháza kistanácstermében fogja megtartani. A meghivottaknak a jelzett helyen és időben való szives megjelenését tisztelettel kéri az elnökség.

— **Százéves házassági évforduló.** Üszkübből jelentik: Klinova községben Dimitrovics házaspár esküvőjének most ünnepelte 100. évfordulóját. Az agg házaspár még teljes egészségnek örvend s ugy a férfi, mint az asszony könnyebb házimunkát végez.

— **Agyonverték a kocsmában a boxbajnokot.** Constanzában Dimitriu Belcic nevü boxbajnokot egy kocsmai mulatozás alkalmával agyonverték, két barátját pedig, akik a boxbajnok segitségére siettek, sulyosan megsebesitették. A rendőrség a verekedők közül többet letartóztatott.

SPORT

AZ ATLETIKAI VÁLOGATOTT KERET DEBRECENI TAGJAI

Budapest, november 28. A Magyar Atletikai Szövetség intézőbizottsága kedden este tartott ülésén kijelölte azt a válogatott keretet, amely az 1934. évi válogatott mérkőzések törzsét fogja képezni. A keret tagjai Debrecenből a következők: Aradi DEAC, Kősztner DEAC, Ráthonyi DTE, Voli DVSC, Végh DEAC.

APRÓHIRDETÉSEK

Alkalmazást keres nő

Középiskolát végzett németül is beszélő fiatal leány alkalmazást keres. „Szombattartó" jeligére. 54

Gyermekszerető leány, ki franciául is beszél, mindenesnek ajánlkozik. „Gyermekszerető" jeligére. 51

Alkalmazást nyer nő

Szobaleány felvétetik hosszu bizonyitvánnyal december elsejére, jelentkezni lehet Hunyadi u. 16. 11

Hölgyfodrász-kisasszony, ki maniküröz is, beléphet. Attila tér 5. 60

Középkoru mindenes kézileányt felvesz étkezde, Király u. 5. 62

Elsejére tisztességes megbizható mindenes leányt keresek. Szent Anna 42. kereszlépület. 63

Alkalmazást nyer férfi

Elsőrendü cipészmunkások felvétetnek 2.20-as munkára. Schwarcz, Csapó u. 28. 40

Hentesegéd, aki virslizni tud, felvétetik. Deák Ferenc u. 20. 53

Budapesti nagy részvénytársaság keres abszolut megbizható, referentiával rendelkező, szorgalmas urakat és hölgyeket, kik megfelelő képzettséggel és intelligenciával rendelkeznek ahhoz, hogy a cég képviseletében feleket látogassanak. — Aquisitióban jártasak előnyben. Jelentkezni lehet a részvénytársaság megbizottjánál kedden és szerdán d. e. 10—12-ig és d. u. 3—5-ig a Frohner-szálloda 9-es számu szobájában. 15

Gyermektelen házmester felvétetik, — aki tehenet tud fejni. Teleki ucca 74. 47

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Külföldi
bélyeg ujdonságok, Mikulás ördögök darabja 12 fillér, celofán Mikulás zacskó csak 4 fillér **Springer** papirüzletében főuccán. 1755, 12, 1.

Kicsim!
Megvannak? Kocsi késett. Egészségileg jól, Te is? M. 68

Teljes ellátás

Lakást
teljes ellátással keresek Piac uccán vagy közelében. Cim a kiadóban. 67

Ajánlat

Király kávéi
mégis a legjobbak! Aromás, zamatos kávét Király üzletében a vevő előtt pörkölik. Dégenfeld tér 1. sz. 48, 1, 6.

Szőrmebundák,
boák és prémbőrök nagy választékban olcsón vásárolhat Kővárv szücsmesternél. Bika bérház. 454, 12. 5.

Margit női kalapszalon
kalapjai olcsóságban — utólérhetetlenek, divatos kalapok 1.50-től, alakítás modell után 80 fillér. Csapó u. 47. 1753, 12, 31.

Kalapalakítás
modell után 1 pengő, szép modell kalapokat olcsón már Aranynál vehet, Sas u. 4. Kölcsönös Segélyző palota. 851, 12. 8.

Sparherdek,
kutszivattyuk és alkatrészek, plattok legolcsóbban. Ócskavasakat legmagasabb árban vásárolok. Fischer, Csapó 89. Telefon 28—59. 1851. 12. 1.

Modern
képkeretezések, üvegezések a legolcsóbb árban a legrégibb Blattner cégnél izlésesen készíttethet. Piac ucca 89. udvarban. Telefon 24—68. 524. 1. 20.

Fehérnemü-
és kézimunkakészítését szolid árak mellett vállalja Dózsáné, Szent Anna u. 5. 405, 11. 30.

Gitta kalapszalonban
a legujabb téli divatu model kalapok megérkeztek. Olcsóságban vezet! mert a legujabb model kalapok már 2 pengőtől kaphatók. Alakítás 1 pengő. Gyászkalapok azonnal készülnek. Nagy választék. Csapó u 62. 763, 12, 5

Báránybélésü
kesztyük, füzők, melltartók, haskötők legolcsóbb árban szerezhetők be Kiss Béláné füzőüzemében. Kossuth 30. 328, 12. 31.

Takaréktüzhelyek
kaphatók. Nagy, kétsütős, majolikás alkalmi áron. Kandia 15. 36

Nagy Gyula
műhimző, Bika épület, vállal műhimzéseket, gépajourozást, endlizést, plisszirozást, műstoppolást. 1790. 12. 26.

Rekamé
ágynemütartóval 130 P, 3 drb afrik madrac 24 pengő Précz kárpitosnál, Simonffy u. 2. 41

Aranyat,
ezüstöt, zálogcédulát — legmagasabb árban veszek. Bercsényi Béla órás, Hunyadi ucca 15. 57

Kereslet

MOSOTT RONGYOT
vesz lapunk nyomdája, József kir. herceg u. 1.

Lópokrócokat,
használtat, de jókarban levőket keresek megvételre. Címeket kérem a kiadóhivatal pénztáránál leadni. 417 v. v.

Angol kant
keresek bugatáshoz. Címet és árat „Angol" jeligére a kiadóba kérek. 1234

Tejet,
tejszint, vajat vesz évi kötésre is Alföldi Tejszövetkezet, Széchenyi 18. 719, 12, 5.

Tejet,
tejszint, vajat vesz minden mennyiségben Déli báb vajüzem, Simonffy 5. Tejpiac. 1707. 12, 22.

Terményfüllesztőt
(krumplifőzőt). használtat, jó állapotban levőt, jutányos árért veszek. Ajánlatokat a kiadóhivatalba „Terményfüllesztő" címen kérek. V. V.

Dróthálót
60 m-t keresek teniszpálya bekerítéséhez kéz alatt. Ajánlatot ármegjelöléssel „Kerítés" jeligére a kiadóba kérek. 1843. XII. 1.

Tüzelő anyagok

Ha azt akarja,
hogy meleg szobája legyen, tüzifát, szenet a **„Turul"-tól** vegyen. Böszörményi ut 2. Telefon 12—91. 1550, 12. 20

Pontosan
kimérlegelt tüzifát, szenet, porosz kokszot a legolcsóbb cégnél vegyen. Központi Tüzifa és Szénkereskedelmi Vállalat, Károly Ferenc József ut 1. Margitfürdőnél. Telefon 1024 1851. 10. 24.

Egeresehi
és borsodi szenek, száraz tüzifák legolcsóbban beszerezhető Bartha utóda, Székely és Csákynál, Ispotály u. 3b. Telefon 27—85. 370. 1, 3.

Tízféle
jobbnál jobb készénben válogathat legolcsóbb ár mellett Grünfeldnél, Csapó 16. Telefon 29—82. 453, 12, 5.

Oktatás

Progress
Nyelviskolában. Piac 49 német, francia, angol nyelvtanitás. Okleveles nyelvtanárok. 1306, 12, 15-ig.

Naményi
Gyors- és Gépiróiskolában szakszerü, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Államérvényes bizonyítvány. — Batthyányi ucca 9. 921, 12. 7.

Latin-német
szakos bh. vállal oktatást, esetleg ellátásért. Cim a kiadóban. 16

Élelmiszer, ital

Jó házikosztot
bentétkezésre és kihordásra, ebéd 40 fillér, vacsora 20 fillér. Kut u. 62. 404, 11, 30.

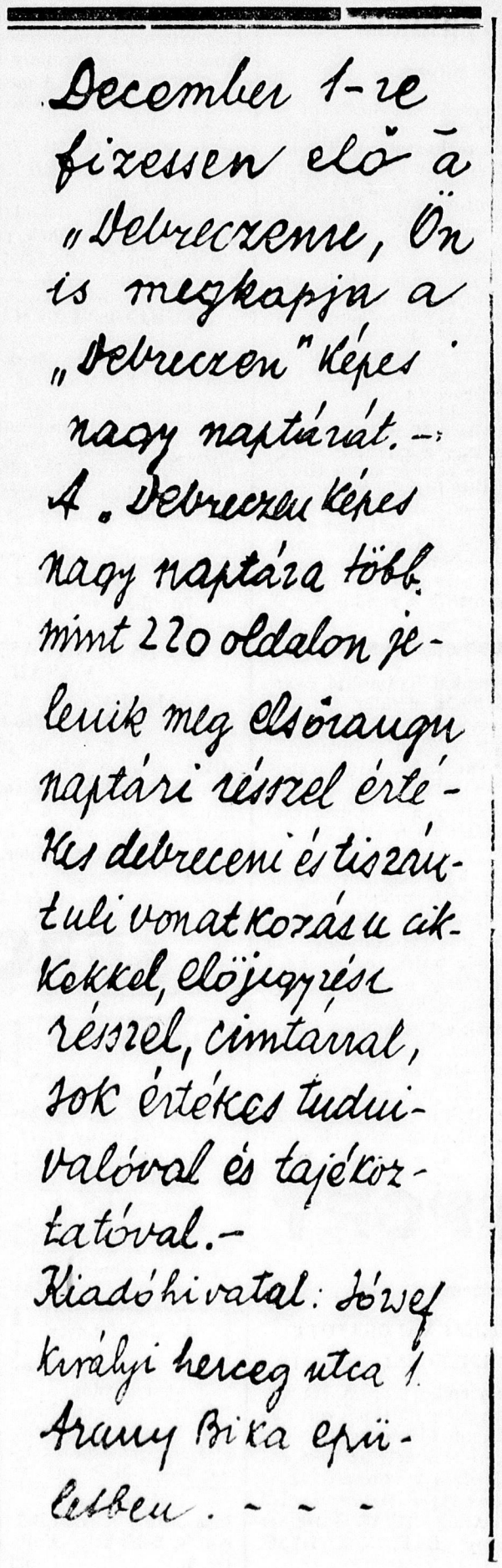
Kiadó lakás
egy szobás

Egyszobás,
konyha, fáskamara kiadó. Timár ucca 23. Értekezni Varga 25. 57

Világos
pinceszoba kiadó azonnalra is. Meszena öt. 50

Kiadó lakás
két szobás

Két szoba,
fürdőszobás emeleti lakás irodának, rendelőnek vagy garzonnak kiadó. Csapó ucca 10. sz. 1902

Kiadó lakás
nagyobb

Ötszobás,
most renovált szép villa tágas lakrészekkel, hatalmas üvegezett verandával, 700 négyszögölnyi virágoskert, fenyőfákkal, ezernégyszázért kiadó. Lakó nincs. Városban, Miklós ucca végén, Posta ucca 3. Értekezni rendőrség I. em 51. szoba. 881 vv.

Bútorozott szoba

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba december 1-re kiadó József kir. herceg u. 11. szám. 7

Szép
uccai különbejáratu butorozott szoba azonnal kiadó. Monti ezredes u. 17. 18

Kis butorozott
szoba jutányosan azonnal kiadó. Rothermere 25. 1. ajtó. 59

35 pengőért
különbejáratu butorozott szoba teljes ellátással. Csonka u. 14. 49

Különbejáratu
udvari butorozott szoba december elsejére kiadó. Miklós ucca 26. 46

Uccai
butorozott szoba kapualatti különbejárattal kiadó, ugyanott boreladás. Török Bálint 3. 45

Különbejáratu
jól butorozott szoba kiadó. Széchenyi ucca 15. emelet. 58

Kiadó
különbejáratu butorozott szoba légfütéssel, fürdőszobahasználattal. Bika bérház I. 4. 66

Különbejáratu
uccai butorozott szoba lakónélküli udvarban kiadó. Bercsényi ucca 37. 69

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Tengerigóré
300 q-ra olcsón kiadó. Értekezni Erzsébet u. 26. szám. 1773, 12, 1.

Ha üzletet
alapit, vegye ki a város legjobb helyén kiadó bolthelyiséget. Csapó ucca 10. szám alatt. — Azonnal kiadó. 1902

Kiadó
egy üzlethelyiség Salétrom u. 12. sz. alatt. Értekezni Papp Lászlónál, Ferenc József ut 16. 1840

Atadó üzlet, vendéglő

Biztos
megélhetésü vendéglő kiadó. Cim a kiadóban. 22

Pénz

Pénzt
házra, földre folyósítatok. Kényszer hadikölcsönt veszek. Mandel, József kir. herceg ucca 44. 1788

Bútor

Sodronybetét,
matracpárna, vasbutor gyári árban beszerezhető Vasbutorgyár Részvénytársaságnál, Sesztina és Tóth Gyula cégeknél kedvező, fizetési feltételekkel is. 64 vv.

Gazdasági termények

Cukorrépa
körülbelül 100 métermázsa eladó. Megtekinthető Fancsika 14. szám alatt, esetleg téli elvermelésre helyet a városban adok. Értekezni Domokos Lajos ucca 6. sz., vagy e lap kiadóhivatalában. 1111

Gazdasági eszközök

Cséplőszekrény
üzemképes, teljesen jókarban eladó. Grósz József fakereskedő, Pozsonyi ut 5. 65

Ingóság eladás

Gyermekkocsi
és villanygyorsfőző olcsón eladó. István ut 37. 55

Eladók:
Ebédlőszekrények, antik asztalok, rádióasztalok, uriszoba képek, bőrfotelek, varrógépek, rádiók, villanymotorok, vendéglői asztalok P 2, halászhálók. Vagyonmentő, Vár u. 2. 70

Ingóságvétel

Lópokrócokat,
használtat, de jókarban levőket, keresek megvételre. Cimeket kérem a kiadóhivatal pénztáránál leadni. 417 vv.

Kényszerkölcsönt,
hadikölcsönt és Nemzeti Bank részvényt napi árban veszek. Miklós ucca 13. 52

Lisztesládát
keresek. Weigandné, Kut u. 29. 48

Eladó ház

Adómentes
családi házak lakbérlekötéssel, huszéves törlesztéses kölcsönnel — kaphatók NAGY ingatlanirodában, Csapó u. 56. 1634, 11, 30.

Eladó állatok

Eladó
egy 140 kg-os zsírsertés kihasítva is. Honvédtemető 27. 61

Felelős szerkesztő:
PÁLFY JÓZSEF

A Tiszántuli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.